

3056 వ్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 9: } ఐన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 6-వ తేది శుక్రవారము } No. 308
 సంపుటము 5 } దీనిలో క్లా రి నా మ స ం వ ర్స ర ము, ధైర్యమాన బహుళ పంచమి గి. } సంచిక 308

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దనూదినిగల మాయమందుగాను, సకలమందులవలన మోసముగలుగును. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగుదుఅమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసిగలిగి.

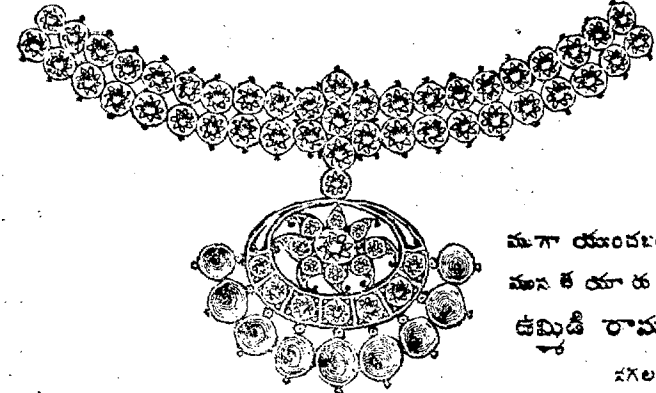
అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

కొత్తచరిత్రకాటకము!!
 బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల
రోషనారాశివోజి
 అను నాటకము వెలరు 1-0-0
 వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు
 వ్రాయవగును.

అదునుపుండ్లమందు
 బాసకాలములందు, కాలిక్షేర్ల మధ్యమన కలగు
 అదునుపుండ్లకు, ఈ బొంబము చాల శ్రేష్ఠమయినది.
 ప్రీలకు ఉపయోగకరము. ఇంకను ఈ మందు ఉపయోగిం
 చుటవల్ల, కణములు, తీట, గడ్డి, యిక ఆనేక చర్మవ్యాధులు
 నివర్తించును. బుడ్డి 1-కి 0.2-0.3. కపాలభిక్షులు ప్రత్యేకము.
 (408) కనకపు, ఏజెన్సీ పొత్తుటపుకా, చంద్రాను.

ప్రకటన
 (1) కృష్ణాజిల్లాలో కృష్ణా శస్త్రసర్జన్ డెల్టా భాగ
 ములోని రోడ్లకు 1923-24, 1924-25, 1925-
 26 మూడు సంవత్సరములలో కావలసిన సామాను
 లను సప్లయచేయుటకున్నా, (2) బెజవాడ
 ఏలూరు డివిజనులలో ఎట్టి ప్రదేశములో సామా
 నుల సప్లై సహా 1923-24 సంవత్సరములో అన్ని
 రోడ్ల పనులు చేయుటకున్నా, (3) ఈ జిల్లాలో
 గోదావరి వెస్టర్న్ కృష్ణా శస్త్రసర్జన్ డెల్టా భాగము
 లలో సామానుల సప్లైతప్ప ఇతరరోడ్లపనులు,
 సం॥ 1923-24 రములో చేయుటకున్నా కృష్ణా
 కలఘండు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరుగారివలన సం॥ 1923
 రం ఏప్రియల్ నెల 16 వ తేదీ సోమవారం సాయం
 త్రం 4 గంటలవరకు బందరులో పెండింగు దాఖలు
 చేసికోబడునని యందుమూలముగా తెలియజేయున
 మయినది. పూర్తియగు వివరములను తెలిసికొన
 గోరువారు కృష్ణా లోకలఘండు డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీ
 యరుగారికి వ్రాసికొనినయెడల అచ్చు పెండింగు
 నమోనాలలోను నోటీసులలోను తగు వివరములు
 తెలియగలవు.
 కృష్ణా లోకలఘండు డిస్ట్రిక్టు కె. టి. వీర రాఘవాచారి,
 ఇంజనీయరుగారి ఆఫీసు, లోకలఘండు
 చిలకలపూడి డిస్ట్రిక్టు ఇంజనీయరు.

ఇదివరకురాకుండిన ఒకదఫా మా ప్రదర్శనశాలకుదయచేయుడు

మేలైన పుష్కరాగములు
 సవరము బంగారుచేర్చి కట్టబడిన
 అడ్డీగలు
 ధర రు. 450-500 లు వరకు గలవు.
 ఇదిగాక అన్నిరకముల సీతకండ్ల,
 సవరముబంగారు పగలు అమృతమామక సిద్ధ
 మగా యందును. హాజరుతో లేనివి అర్జునుచ్చిత సకల
 మన క యా రు చేసి యివ్వబడును.
 ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి, కంపెనీ,
 25, చైవాబాదురోడ్డు, మదరాసు.
 107-108 డిగ్రీల యెండవేడిమి తెలియకుండు పెట్టు ? (5)
 వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

అమృతామలకతైలము
 ను ప్రతినిత్యము తలకురాచుకొని స్నానముచేసిన ఎంత ఎండ వేడిమి గాని తెలియదు. ఈ తైలము
 కండ్లకును, మెడకును చలవకలిగించి, సరములకు బలమునిచ్చి, మాడుపోట్లను నిర్మూలముచేయును
 తలసెవ్వులను బోనణచును; అతినిద్రను, నిద్రలేమిని బోగొట్టును; నెరసిన వెంట్రుకలను నలుపు
 చేయును; పట్టుకుచ్చువలె వెంట్రుకలను బెంచును. వడదెబ్బలను రానియ్యదు. యౌచన చేయువారికి
 ఇది మిక్కిలి మంచితైలము. సమస్తమైన నేత్రరోగములకును, శిరోరోగములకును జగత్ప్రసిద్ధి చెందినది.
 శ్యాకింగు, పోస్టిజిఖర్వులు ప్రత్యేకము. ధర 6 అవున్సుల సీసార్పు 1-0-0. [క్యాటలాగు ఉచితము.
 బొంబాయి ప్రెస్సు:- "పండిట్" మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము, 41, ఆచారప్పనవీధి, మదరాసు.

గనరయిత
 వి. సి. విక్రమ:- అను మంచి సుగంధమును
 పూర్తిగా మాన్యును. పెంటనే సుగంధము కనబడి బాధ తగ్గును.
 చురుకు, చురుకు, సుమారులు అగును. గోరెయిల వీజులను నశిం
 కజేడి జీర్ణించిన సుగంధమును అంతరము లేకుండ మాన్యును.
 పత్యములేదు. 16 డ్రామల (వారకును 22 మాత్రలు 8 రోజు
 లకు కాదవలెను. వెల రు 8.0.0, వి. సి. గా. రు 8.0.0.
 ఈ మందు బెజవాడలో బొంబాయి ప్రెడింగు కంపెనీ వారి
 పావులో మద అమ్మబడును.
 డి. నియోగికంపెనీ, గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున నాయకుల సంచారము

ఏలూరులో మూడవసభ ఈ నెల 13 వ తేదీన జరిగినది

శ్రీమతులు మంగయ్య, గోపందాచారి, ప్రకాశం గార్లును, దేశబాంధవి నుబ్బుమ్మగారు నువ్వనెంచిరి

శ్రీయుత మంగయ్యగారధ్యక్షత వహించిరి

(స్వకీయ విలేఖరి)

నాయకుల సభ తిరిగి కేటగిరినను సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రారంభమయి జరిగినది. వైశ్య నాయకులమూలము యీ సభకునుడ రాతేను. శ్రీమతులు టంగుటూరిపాళెం కాళికాధరని వాగ్దేవతాపు, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు గార్లు తిలవనిధి కమాళ్లకై యట్టురక్కల గ్రామమునకు పోయియుండుటచే సభ సంగభాగము జరుగువరకు ర.లే.పోయితి. దేశబాంధవి నుబ్బుమ్మగారును జిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ కాన్య దివ్యునికు యుగ్రమిత్తి మంగయ్యకంతులు వి.ఎ.వి.యత్ గారును మరొకరిందరు యితర నాయకులను సభను ప్రాశంభించిరి. యిట్టి మంగయ్యగారు, అగ్రాసాధికారమును వహించి

శ్రీయుత మంగయ్యగారు

సభాజ్యునిధికి కమాళ్ల నిమిత్తము వెళ్లును సభను ప్రాశంభించి జరుగవలసినది నాయకులు చెప్పివారు. వారును కొంతమంది సభ్యుల యువశ్యాసముల కిత్తురు. అధికారులు తిలవనిధి కమాళ్ల జరుగకుండ చేయుటకై చాల అక్రమకార్యములను చేయించు వారు. గవర్నమెంటునకు వ్యతిరేకము గయు ద్వమమును నడుపుచున్నపుడు వారు నుమ్ముల విరోధులభంగి నెంచి భర్తయుక్తంబుగ మమ్ములను మాయద్యమమున కందుటకై తవరకు ప్రయత్నింపవలయునో, అంతరకే ప్రయత్నింపవలయునని ముఖ్యమంత్రియొకరు దొరుకువలయును, కలెలలో భోజనములు దొరకవలయును, గజియిందను తుదకుత్తుములలోరకు ఏమగనునాడ నొసంగరాదనట, చందాలనొసంగవద్దని ప్రజలనిర్బంధించుట, మొదలగు అక్రమపుచ్చిల్ల ప్రయత్నా దిగుట బహుసంయుగ నున్నది. అక్రమముచేయువారు సైతము పాటింపనట్టికాదులను నూడదాటి సంచరించుట దురవ్యాయము, కాంగ్రెసునందు మొదలగు కేసులుగాని తిలవస్వరాజ్యునిధి కర్మణులచేయుటగాని నెలకొనిగవర్నమెంటువారు కానించనపును యిట్టికారు కేసుల కుత్సించి ఆకార్యమలచేయుట చాలపాపము.

ఇట్టివలచే ప్రజలమనఃబల కలవడవడ నెంచుటచే మనకంటె వ్యాయవారులు తిలవనిధికి దాదాపు రు 100 లకు నేడర్పించి, మంచి జవాబును గవర్నమెంటు కి సంగియున్నాడు. వాణాజి రామమూర్తి కంఠలుగారు రు 100 లను, వంక నుబ్బుమ్మగారు రు 100 లను, బులును నరసింహంగారు రు 50 లను, కాళిభొట్ల రామకృష్ణకాశ్రీగారు రు 116 లను, యిన్ని భముగ చాలమంది సహాయము చేసియున్నారు. గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకు అడ్డంపులే లేవండినచో యామనాసీయు లింతింత మొత్తములను చెల్లించియే యుండకపోయరు. వారికి సమాధానము చెప్పబడినచో యావెద్ద మొత్తముల నొసంగివారు. భుక్త్యా సంపన్నులగు వైశ్య శిఖానులుగూడ యిన్నిభముగ నే సమాధానము చెప్పవలసియున్నది. గవర్నమెంటు ఉద్యోగులకు లేవరి ప్రలవ/జం కనా త్రిమైవ నీయుద్దమనుటకు నిరాదరణము మహిమో మహిమ ప్రపంచమున స్వేచ్ఛ కనుభవించుటకు, తనవ పాతరు ని పిం చు కొ న ము. అట్టి దా స్వపు బ్రతుకు బ్రతుకు కన్న బంగారాభావ, మహా సముద్రములో గమికి ననించుటమేలని తోచగలదు. కావునతగిన సమాధానము నొసంగుచు మావైశ్యసాదరణులకు తగు సహాయమును చేయుదగుగాకయని మంగయ్య పంతులుగారు నుడివిరి.

గోవిందాచార్యులు గారు

మిగత శ్రీయుత అత్యుమారి గోవిందాచార్యులు గారు అత్యుత్సాహమున సువస్యాసమును యుక్తియుక్తంబుగ గావించి సహాయ నిరాకరణము చేసిపోతదని నిరూపించుటకై రెండుయూ దాహరణంబులు వారు చెప్పిరి. అవి:— (1) గయా కాంగ్రెసు మహాసభలో గవర్నమెంటుచా రింతరకు చేసిన అన్యాయము గ్రామీణుల ఒప్పకొనుచు, యితరులకు యితర చేయన వ్వలను నిష్కారమున ఒక తీర్మానమును చేసియున్నాడు. మెంటు కేసుల మెంటువారు తేవగిరి అయ్యునుగారిచేత అనెట్టిచో అన్నిటిని ఒప్పుకొందుచు తీర్మానముపాదించిచేసి ఆమోదింపజేసిరి, నిజముగ సహాయనిరాకరణము చేయియే పోయినచో

గవర్నమెంటుచాళికార తెదరంబులకు? ఈతీర్మానమెంటులకు? పిచ్చికాంక్షతో అన్నాదని కాంగ్రెసుమహాసభ తీర్మానమును నిర్లక్ష్యభావముతో వదిలి యురకుండరాదా?

(2) ప్రత్యక్ష ప్రమాణము ఒకటి చూపించెదను చూడుడు ఈసభలో ఎందరు గవర్నమెంటు యుద్యోగులు నాయక శ్యాసము ప్రాసంగిమన్నాచో పరింపుచుపోలీసు వారుచుకు పాతరుట్టులగునక వారిని కదలివెట్టి తెక్కించుదము. అంత న్యూ ఇన్స్పెక్టరు కిడియేమి పనియో చెప్పండి? కనాసీల్దారు, కరణము, రిజిస్ట్రార్ ఇన్స్పెక్టరు యితరులందరెప్పుడై? వారి పోలాల కొలతలు, పన్నులకమాళ్లు, అడ్డంగుల తెక్కిలు మొదలైన వలలను కదలివెట్టి సభలలోనికిపోయి యిన్నిభముగ రిపోట్లు ప్రాసంగినివారా? గవర్నమెంటువారికి సహాసంగిగాక బోవ్యునుమేర చెప్పక కలుగుచున్న భయమును దీనిని చూచి యెవరెలేనికొనవచ్చును.

గవర్నమెంటువారింత తెదగుచు నన్నప్రజల నిరుత్సాహముల జేయుటకై సహాయనిరాకరణము చేయిపోయినదని వైకే చెప్పయెదురు.

ఇప్పుడు యాదీప్తికర్తయు, తనాసీల్దారుల రెండు ఇన్స్పెక్టరులకు తిలవస్వరాజ్యునిధికి సహాయము చేయకదగినవెట్టులలో సహాయ నిరాకరణము చేయినదని నెవరూ చెప్పచున్నాడు. ఈజో జాతేకులలో (సంప్రప్తి) కలుగు తనాసీల్దారుగారు ఏదో పల్లెటూరులో చేసినఉపశ్యాసమును ప్రకటించివారు. అందులో ఏమున్నదంటే:— గాంధీయద్యమమునకు చందాలు యిర్వగద్దు ఇనే మీపేర్లు చేరులోజేస్తారు. అనిమాట తెలుస్తుంది. మీకు చిట్కనకుంది.....

సహాయ నిరాకరణము చేయిపోయినపుడు యిన్నిభము యిన్నిభము అనుచు యీ సాటిపులు తెదరిపులు ఎందుకు? నిజముగ చాలతేదగునక నే యిదియొక మిషగ నువయోగింపుచున్నాడు.

ఇంకను యెందుకు సహాయనిరాకరణము చేయికదనుచున్నాడు? సహాయనిరాకరణవాదులు మమ్ముల ఆక్షేపించెదగుగాన ఉన్నవత్తు వెజ్యోగిద్దని మరమికవాద సాదరణు కాననసభలో ఎలాగై చెప్పినప్పుడు, సహాయ నిరాకరణము చేయినది మీకేల యాభయమని సమాధానము చెప్పివారు. కనుకవారి వనులకు వీలగుటకు ఒకప్పుడు చేయినదని వారన్నను ఉద్యమము నజీయే యున్నదని మహా గ్రహింపబాలక పోవని ఆచార్యులుగారు వివరించిరి.

ఆచార్యులుగారు వారివెయలు అనభవమును గురించి చెప్పచు కడలూరు జెయలులో అసెంబ్లీ కర్మగారు 15 రిప్పెట్టులు కచ్చుక్రాని ఎనిమిది తాను తిని మిగిలి ఎనిమిది మాత్రమే వారికి (ఆచార్యులుగారికి) యిచ్చుచుండెదవాదని తెలిపిరి

దేశబాంధవిను వూరి నుబ్బుమ్మగారు

తరువార దువ్వురు నుబ్బుమ్మగారు, ప్రకాశము పంతులుగారుగూడ కొంత మాచ్చటిచిరి. నుబ్బుమ్మగారు పూర్వకాలమున దేశభారాజుల పరిపాలనలో నుండియున్న ప్రజల ఆయురారోగ్య విశ్వరూపి దిములకును, ప్రస్తుతపాలకుల ఏలుబడిలో నున్న వానినిగల తారతమ్యమును వివరించి తెలుపుచు, స్వరాజ్యమును సంపాదించినగాని మహా పూర్వపు బేస్పర్త్యము నొందజాలమని ప్రబోధించెను.

శ్రీయుత - ప్రకాశంగారు

శ్రీయుత ప్రకాశము పంతులుగారు తలుచుకొంటూకా తనాసీల్దారుగారి ఉపశ్యాసమునుభండించెప్పిరి. గభలో పోలీసువారి చెంతకు కూర్చుండి రిపోర్టువాయుచున్న రెండు ఇన్స్పెక్టరు నాదేగించుచు “యారెమ్మ ఇన్స్పెక్టరు పాలములకొలతలు పన్నులకమాళ్లు యితరులలో కాలముపువ్వకలసియుండియు, యాక్రొత్రపని విధివ్యక్తమునకు భిక్షుగాకేయుట కధికారము ఏకానరీత్యావంకమింజుడో తెలియవచ్చుది? మాస్వరాజ్యుల పాలనము ప్రారంభమైపుడు యీసాసను యాయన పనియోడే యుచుచున్నాని, యితరకుల నెప్పుడును చేయనియమని భావించునక కలికి.

అనంతరము సభలో నర్పించబడిన కామకలా గ్రహింపజేసినది. శ్రీమహాద కతుమున శ్రీమతి కలగరి పిచ్చుమ్మగారు కమాణుచేసి యిచ్చిన రు 10 లను, కేటునూరి రామసుబ్బారావుగారు యిచ్చుచున్న సాటుసరి మాములుల అధికముగా వారిపుత్రుడు “పెండొండవినమగు యీసాసాదినమున” అర్పించిన రు 5 లను, వ్యరికొన్ని చిల్లర కానుకలను ప్రకటించబడినవి నూరి రామసుబ్బారావు గారి కుమారుల ప్రకాశం పంతులు గారు దీనించిరి. సభజయప్రదముగ చుగిసినది.

నాయకులందరు తిలవనిధికై గ్రామముల వెంటబోవ సంకల్పించియున్నందున రేపటిదినంబున సభజరుగదు. ఎల్లుడి— అవగాది 5.4-23 తేదీని మహాసభ జరుపబడును.

చిత్తూరు మండల ప్రచారము

ఇంటి. కృష్ణారావుగారికి నోటీసు పుట్టిన దరు

కాళహస్తీగ్రామములలో కొన్నిరోజులుగా శ్రీయుతులు ఇంటి కృష్ణారావుగారు అతిక్రమగ ప్రచారము సలుపుచున్నారు. ఇప్పటికి నుమారు (20) ముప్పటిగ్రామములలో సంఘములలోపట్టు తెలుపుట కంతయో గించుచున్నాడను యింకాకొన్ని గ్రామములలో సంఘములు స్థిరపడకలసియున్నది అసహాయోద్యమము ప్రారంభమై యెందులకు ఈ గ్రామములలో యెట్టి ప్రచారమునై? జేయవలసిన శ్రీరావుగారి సంచారము కలకాలాటాతీరినచోతనోత్సాహమున ఉపశ్యాసభివృద్ధియొకలగుచున్నందులకు సంతసించుచున్నారము. వీరి సంచారఫలితమును, కల్లడిచేయరాదనియు, కల్లడించిన ప్రభుత్వోద్యోగుల కన్న తెరవాననియు దానివలన కాన్యభంగ మగుననియు తెలుపుచుండెదవారు. శ్రీ రావుగారికి నోటీసు పుట్టియున్నట్లు మా గ్రామములలో వదంతులు రెగురున్నవి. వీరి సంచార ఫలితము నిస్పటికైన వారాధికరంబు జూడవండి? మాట పురానాభంగమని కలంచి శ్రీరావుగారి అజ్ఞుమూలము కల్లడి చేయుచున్నందులకు ముందుగాక యిది కొదమన్నాము. మార్గాయాళేశమలకొచ్చి పాటుపడిన వీరికి ఆదయామయము ఆ మురారోగ్యము లిచ్చి పోషించుగాక!

కొ. నారాయణస్వామి,

కుక్కంటాళగ్రామం, మాల్లూరుపేట పోస్టు

బాలసరస్వతి పరీక్షలు

“శ్రీబాలసరస్వతి పరీక్షలు” ఈనెల మొదటితేదీ ఆదివారమునాడు, కర్నూలు నుండల మండలకును జరిపితిమి కొవెలకుంట్ల, మార్కాపురము, పత్తికొండ, అత్తకూరు, కర్నూలు, కరివెల్లపానములగు నిర్ణయింపబడిన. అభ్యర్థులసంఖ్య కృష్టికరముగనున్నది. కొవెలకుంట్ల కట్టములో, శ్రీయుత వి. రామచంద్రకృష్ణ, బోర్డు ప్రాసూలు ప్రధానోపాధ్యాయుల వారి నిరీక్షణము క్రిందను, కర్నూలులో మునిసిపల్ హైస్కూలు భవములో, శ్రీయుత కే. యల్. కనుకరయ్యరు వి. ఏ. యల్. టి. గారిని నిరీక్షణము క్రిందను పరీక్షలు జరిగినవి ఇట్లే, వివిధస్థలములలో, నువ్వనెందులకు వారే తోడ్పడిరి. విద్యార్థుల ఉత్తరఫలములు ఉచితకట్టలకు ఆంధ్రపండితులు పరిష్కరింతురు - జూజు మాపారంభములో పరీక్ష ఫలితములు కల్లడించి, అభ్యర్థులకు వారికి పోతోషికములు సహాయకభలో నొసంగదును.

సరస్వతి - శ్రీనివాసమూర్తి కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్
ఫర్మసి లిమిటెడ్
 మాంటురోడ్డు, మద్రాసు
నో టీ సు

మావదగ్గన గదులు మద్రాసు మాంటురోడ్డు, నె 185 రు నందు ఏర్పాటుచేయబడినదని యందుమూలము అందరికిని మిక్కిలి సంతసముతో తెలుపుచున్నాము. ఆకర్షణ దాక్టరు ఏ. లక్ష్మీ శతీగారు ఆదివారముపాటుంరెము తప్పక క్లిష్టనోబాలము ఉడయకు 1 నుండి 11 గంటలవరకు, సాయంత్రము 4 నుండి 7 గంటలవరకు వుండురు. కావలసినవారు వాగిలపోను పోకకవచ్చు.

ఆంధ్ర పత్రిక

వదునాల్గవ సంవత్సరాది సంచిక రు ధి రో ధ్ద రి

సంవత్సరాది పండుగనాడు వెలువడినది.

ఆంధ్ర మహాజనులచే వ్రాయబడిన జాతీయ, సారస్వత, సాంఘిక,
రాజకీయాదివిషయవ్యాసములతోను, దేశభక్తాగ్రేసరుల చిత్రపటములతోను,
శోభాయమానముగా ప్రకాశించుచున్నది.

సుమారు 350 పేజీలు] చందాదారులకు రూ. 1-4-0. [వెల రూ. 2-0-0.
విషయానుక్రమణిక

ముఖ్యత్రయము—విషయసూచిక - పంచాంగము, ప్రస్తావన—పత్రికాధిపతులు, రుద్దికోర్కె—(పద్యములు) బుట్టా బాలకృష్ణశాస్త్రిగారు, మహాత్మ్యసర్వణము—(పద్యములు) పెనుమర్తి వేంకటరత్నముగారు, ఆకాలీల ఆందోళనము—అనువాదము, ఆంగ్లేయులు - రాజ్య నిర్మాణము—(పద్యములు) కేశావగడ వీరేశ్వరరాయ శర్మగారు, గయాకాంగ్రెసు—భోగరాజు పట్టాభిషేకా రామయ్యపంతులుగారు, స్వదేశవస్తువులు—చాగంటి భీమశంకరరావుగారు, ఈశ్వరోపాసనము—(పద్యములు) దాసరి లక్ష్మణస్వామిగారు, కృష్ణరాయడు—కృష్ణా పత్రిక—పురాణం నూరికాశ్రిగారు, బి. ఏ. ఆశ్రుతర్పణము—(పద్యములు) చిట్టాపురి కామేశ్వరరావుగారు, బి. ఏ. గజ్జీ మహమ్మదు - ఆకాలపువిద్యాభివృద్ధి—గోవిందరాజు వేంకటకృష్ణారావుగారు, జాబిలివెలుగులు—(పద్యములు) అడవిబాపిరాజుగారు, బి. ఏ. శాసనములు—తలూకవాబ్జయము పల్లంపల్లి సోమేశ్వరశర్మగారు, అనూనము నొందఁబోవమా!—(పద్యములు) నుద్దలపల్లి వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, త్రిలింగదేశ్యము—మల్లాది నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు, శ్రీరాజరాజనరేంద్రుడు—(పద్యములు) శ్రీయుతులు వడ్డాది సుబ్బారాయకవిగారు, ఆంధ్ర తుత్రియులు - శరీరవ్యాధిము—శ్రీమత్సృవంశము జగన్నాథభూపతిదేవశర్మగారు, ఆంధ్రవాద్యయోగిత్వము—అండ్ల శేషగిరిరావుగారు, ఆంధ్రానుమహర్షి—(పద్యములు) జనమంచి సీతారామస్వామిగారు, శాస్త్ర మనగా నేమి?—పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ. ఎల్. టి., భద్రులవస్త్రప్రబోధగీతిక—సో. నూర్యనారాయణ శర్మగారు, ప్రస్తుతప్రజాపరిస్థితి—శృంగారకవి సర్వారాయుడుగారు, ఉత్తమస్మృతి—(పద్యములు) వారణాసి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు, ఆంధ్రశృంగారకావ్యములు—రావు వేంకటరావుగారు, అనుతప్తవృషయము—(పద్యములు) కలశేఖరాడి శ్రీకైలముగారు, బి. ఏ., ప్రభుత్వస్వరూప నిర్ణయాధికారము—జనమంచి వేంకటరామయ్య గారు, జాతీయవిద్య—వల్లూరి నూర్యనారాయణరావుపంతులుగారు, బి. ఏ. బి. ఎల్. కీ. శే. శ్రీరాజు రామేశ్వరరాయలస్మృతి—(పద్యములు) సి. ఎమ్. శ్యామరావుగారు, శ్రీనాథుడారాధ్యైహ్యము—బండారు తమ్మయ్యగారు, రాజభక్తి—(పద్యములు) గు. వెం. సుబ్బారావుగారు, సంగీతము—వేమరమూడి రామ లక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారు, బి. ఏ., రసము - రసప్రయోజనము - కామబుషి - మృత్యుజ్ఞయశర్మగారు, వైశ్యతమము—బంతుపల్లి వల్లయ్యశాస్త్రిగారు, కావ్యతీర్థము, శ్రీనూర్యరాయాంధ్రనిఘంటువు—ఈయణ్ణి వేంకటవీరరాధా వాచార్యులుగారు, ఉజ్జయినిక-పారసందిక స్వేశ్వరశాస్త్రి గారు కజ్జరద్దుయొక్క ఉపయోగములు—వల్లూరి సుబ్బారావు గారు, సంధ్యా స్వేషణము—(పద్యములు) శతావధాని వేమల సత్యానారాయణశాస్త్రిగారు, గౌతమీనీయచరిత్రము—రాయసము వేంకటభివుడుగారు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి., సమరత్వస్థాగితము—(పద్యములు) దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు ప్రస్తుత విద్యావిధానము—పాణిగిపల్లి వరహామిగారు, గంగాభూమి—(పద్యములు) గుండిమెడ వేంకటసుబ్బారావుగారు, జాతీయపథ—కావ్యతీర్థము బంతుపల్లి వల్లయ్య శాస్త్రిగారు, భిలాఫతు - విరోపారాజ్యము—కళా వేంకటరావుగారు, అరుణోదయము—(పద్యములు) గోళ్ల

నూడి రామారావుగారు, మహాకవిపాతన—కల్లాడ, వేంకటనారాయణరావుగారు, బి. ఏ., సుకవీర్యులప్రశంస (పద్యములు) శ్రీయుత నిడుదవోలు వేంకటరమణగారు, “ఏకోరసు కరుణవిప”—బసవరాజు అప్పారావుగారు, బి. ఏ., శర్వద్రాశ్రీ—(పద్యములు) కా. శేషయోగాశంకర రావుగారు, శ్రీనాథసూరనలు—మరాళవర్ణనలు—మండలేమల వేంకటశాస్త్రిగారు, బి. ఏ., ఎల్. టి., సీత - శకుంతల - కావ్యతీర్థ జనమంచి సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, వేణుగానసర్వణము—(పద్యములు) శ్రీ శేషాద్రిరమణ కవులు, నిజారాష్ట్రాంధ్రోద్యమము—వడ్లకొండ నరసింహారావుగారు, కామశాస్త్రము - తత్త్వయోజనము—సారంగ నరసింహారావుగారు, జాతీయవిద్య—ఓరుగంటి వేంకట సుబ్రహ్మణ్యము గారు, కురువృద్ధుడు—(పద్యములు) సోమంచి లింగయ్యగారు, ఉపనిషత్తులు—పండిత మేడేపల్లి వేంకట రమణా చార్యులు గారు, కుంతిసంజేతము—(పద్యములు) ద్రోణరాజు సీతారామారావుగారు, జాతీయవిద్య - గురుశిష్యధర్మములు—ముక్తిమాలపాటి వేంకట నారాయణ శర్మగారు, బి. ఏ., బి. టి., నాయకులు—వల్లభ నేని వేంకటరావు చౌదరిగారు, అదిభరతుడు—కొండేపల్లి వీరభద్రా చార్యులు గారు, సహాయనిరాకరణోద్ధానము—(పద్యములు) చింతలపల్లి రామకృష్ణశాస్త్రి గారు, వ్యవసాయము - జలాధారములు—మందపాటి సత్యనారాయణరాజు గారు, వార్షిక ప్రకృతి—(పద్యములు) బోరుపాటి శివరామశర్మగారు, హైందవకళా సాంప్రదాయము—పాకాల వేంకట రాజమన్నురు గారు, బి. ఏ., కొండేపల్లిదుర్గము—(పద్యములు) బుద్ధి రాజు హనుమంతరావుగారు, ఆర్యభాష - తదుద్ధరణము—కావ్యతీర్థ జనమంచి శేషాద్రిశర్మగారు, మతము - సంగీతము—వింజమూరి వరాహ నరసింహా చార్యులు గారు, మర్యాదవిత్వము—దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారు, సాగరుడ!—(పద్యములు) ఎన్. శేషారావుగారు, భారతీయుల ప్రజా ప్రభుత్వములు—తత్త్వప్రదాయములు—న్యాపతివారా యణరావుగారు, బి. ఏ., బి. ఎల్., ఆంధ్ర తేజము వందనం బందికొనును—(పద్యములు) తాపీ ధర్మారావుగారు, బి. ఏ., మనజాతీయపాఠశాలలు ఏల విచ్ఛిన్నము లగుచున్నవి?—ఎమ్. సాంబశివరావుగారు, బి. ఏ., ఎల్. టి., అన్నపూర్ణ యాలాపము—(పద్యములు) సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారు, పార్లమెంటులోని లేబరుపక్షపంతులు—దేశ భట్ట లక్ష్మీనరసింహముగారు, గోత్రము—(పద్యములు) కామబుషి - మృత్యుజ్ఞయశర్మగారు, శ్రీలలితావిధానము—పాలపర్తి ఆజినయ్యలుగారు, ఆంధ్రులు - ఆంధ్రభాష—(పద్యములు) దేశరాజు రామనాథుగారు, సంతానము - దాంపత్యనియమములు—పిప్పింరాజు వేంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, సంధ్యా రాగము—(పద్యములు) పెనుమర్తి వేంకట రత్నము గారు, గోపరాజు రామమంత్రి—వడింపల్లి జగన్నాథ రావు గారు, త్రిదోషములు—మద్యింద బుచ్చయ్యలింగము శాస్త్రిగారు, కలికాలవాహినీతరంగపరంపర—కోణిదేవ బాలకృష్ణయ్య గారు, ధర్మమే జయము - అహింసయే పరమసిద్ధాంతము—మల్లెల లక్ష్మీనరసింహారాయ శర్మ గారు, మహాత్మాగాంధీసందేశములు—(పద్యములు) ఎన్. రామ మూర్తిగారు, శ్రీనాటకయోగము—పాలకోడేటి వేంకటరామ శర్మగారు, బాలికలు—వృద్ధివివాహములు—(పద్యములు) శేషరాజు వేంకటరావుగారు, బ్రహ్మణ

బ్రహ్మణేతర సమ్మేళనము—పొన్నాడ కృష్ణమూర్తి గారు, ఉచితమైన సామ్రాజ్యకాంక్ష—(పద్యములు) కందా భీమశంకరముగారు, బి. ఏ. (అమర్లు), లేఖనప్రమాదము—పారసంది రామశాస్త్రిగారు, స్వాతంత్ర్యము—(పద్యములు) బండారు తమ్మయ్యగారు, భిషగ్యుడు—నారాయణం కేశవాచార్యులుగారు, బ మ్మెరపోతరాజ స్మృతి—(పద్యములు) తుమ్మల సీతారామమూర్తి చౌదరిగారు, మానవధి - కావ్యనిధి—చెలికాని లచ్చారావుగారు, బాలికాశీలు—(పద్యములు) శిఖరము కోటేశ్వరగుప్తగారు, శ్రీమదాదిశంకరులు ఆంధ్రులే—కర్లపాలెం - వేంకటనారాయణప్పగారు, రాటప్రగీతికలు—(పద్యములు) సోమంచి నూర్యనారాయణ శర్మగారు, సాంఘిక దురాచారములు - తల్లాప్రగడ వేంకటేశ్వర రావుగారు దీనసంరక్షణుడు—(పద్యములు) పొన్నలూరి నరసింహముగారు జాతీయవిద్యావిధానము—పోతాప్రగడ నరసింహంగారు జిహ్వ - (పద్యములు) తల్లాప్రగడ నూర్యనారాయణరావుగారు రక్తప్రవాణసిద్ధాంతము - శ్రీరంగం సంకమేశ్వరశాస్త్రిగారు అదృశ్యపురుషుడు—(పద్యములు) డి. చంద్ర శేఖరయ్యగారు పంపలింగాలు - చిత్రాదీక్షితులుగారు, బి. ఏ., ఎల్. టి. వసంతకుమరము - (పద్యములు) అధికార్ల నూర్యనారాయణ రావు గారు, బి. ఏ., బి. ఎల్. ఆత్రిమహర్షి - కారాగృహము—పా. శేషచలార్యుడుగారు శాశ్వతసంఘము—(పద్యములు) డిడుగు వేంకట నరసింహారావుగారు హైందవరాజకీయకీర్తులు—కందుకూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. బి. టి. తిరుమలచారణము—సోదరి శ్రీమతి నూర్యనారాయణదేవి కవయిత్రి గారు, మాడుగుల, వేదాంతసాంఖ్యము - కార్పర్ శ్రీనివాసరావుగారు జగజ్జననాపాత్రీదేవి—(పద్యములు) పొన్నలూరి నూర్యనారాయణ శర్మగారు బాలికా శేతము - విశ్వభారతి - యలమంచిలి వేంకట్రామకృష్ణ చౌదరిగారు, నయముగారంభము—వోలేటి నాగేశ్వరస్వామిగారు భారతీయప్రబోధము—(పద్యములు) కొత్తవేంకటసుబ్బరాయ గుప్తగారు చరిత్రరచనము - దానిబాధములు—వంగూరి సుబ్బారావుగారు గాంధీమహాత్ముని ప్రశంస—(పద్యములు) రాజా మంత్రిప్రగడ భుజంగ రావుగారు, మనఆగ్రహము - పంకనామముల వేంకటకృష్ణారావుగారు, బి. ఏ. మహాత్ముని సంకీర్తనము—(పద్యములు) అద్దేపల్లి కుటుంబరావు గారు తురవల్లభాతీయ శ్లోకసర్వణము—వే. వేం. కృ. రావుగారు గ్రాంధికము—వింజమూరి భావనాచార్యులు గారు, ఆశాపీఠము—(పద్యములు) రామదాసుగారు, శిశు కల్పనాశక్తి—క. హెచ్. వి. ఎన్. నారాయణగారు, బి. ఏ. ఎల్. టి., బాలెంతరాలు—(పద్యములు) సాహిత్య సృష్టి సీని ఆంకనేయలుగారు, శవహాసము—చుద్దులపల్లి గురుబ్రహ్మశర్మగారు, రాజీసారంధ—(పద్యములు) యద్దేపాటి వేంకటసుబ్బారావుగారు, పున్నె బలి—ఉపవేదములు—గ్రంథసూచిక—మానవల్లి రామకృష్ణ కవిగారు, ఎమ్. ఏ., శ్రీ నగరాజమహాకా షణ్ణయము—(పద్యములు)—బ్రహ్మశ్రీ, పండిత పురాణం నూర్యనారాయణతీర్థులుగారు, అభినాభ—(పద్యములు)—ఎ. వి. సేన వింహము పంతులు గారు, ఆముక్కేదవము (పద్యములు) - కందుకూరి వేంకట సుబ్బారావు గారు, చిత్రిణములు వివరణము, ప్రకటనలు.

జాతీయ విద్య

సాధక పాఠకములు

3 పరిపాలన

జాతీయ విద్యాపరిష్కారముల పరిపాలన రెండుభాగాలుగా ఉన్నాయి. 1. జాతీయ పరిపాలన అనగా: అట్టి కేంద్రపాలన వ్యవహారములు. 2. అధ్యంతరపరిపాలన అనగా, ప్రాంతీయపరిపాలన నిర్వహణములు. ఈ రెండు భాగాలను సాధారణముగా ఒక పాలక సంఘము నిర్వహించుచును. కాని అధ్యంతరపరిపాలన మాత్రము పాలక సంఘమునకు లోబడి ప్రధానోపాధ్యాయుడు చేయుచుండును.

ప్రస్తుతము పాలక సంఘముయొక్క నియోజనము, అధికారమును గూర్చి విశాఖింతము. ఉత్తర భాగమునది విద్యాపరిషత్తులు కొన్ని యూనివర్సిటీలతో అనుకరించినవి. మనదేశమున కొన్ని పాఠశాలలు కమిటీలతో నడిపించుచున్నవి. వీని నియోజకవర్గమే తేదు. వారికి వారే వాయిప్రము వచ్చిన వారిని యెన్నుకొందురు. జాతీయ పాఠశాలలు అన్ని అన్ని, విభములుగా నున్నవి. సాధారణముగా ఈ పాఠశాలలకు సామ్య నిర్వహణకే నియోజకవర్గము. కొన్ని కాలగెను కమిటీల క్రింద నడచుచున్నవి. ఏకముగా ఏర్పాటు కాబడిన వృత్తికి వీరు సాధారణముగా పాఠశాలస్థాపన కమిటీ కృషి చేసినవారును, దానికి అందగా నుండునని యెంచబడినవారును, నై యుండురు. వీరు సామాన్యముగా పీఠకర్త, భూస్వాములు కర్తవ్యము మొదలగు వారుగా నుండురు. పాలక సంఘము నందు పది, పూర్వమునుండి సభ్యులున్న వారిలో విద్యాలయస్థాపనకు దీక్షతో పనిచేసిన వారు ఇద్దరునుగర్త కన్న నెక్కువ యుండరు. మిగిలినవారు అలంకార సభ్యులు. వీరు, హోదా, పలుకుబడి భవము, అధికారము కలవారై పట్టణములోనుండు ప్రతి కమిటీలోను, బోర్డులోను నుండురు. అనేక సంస్థలతో సంబంధము పెట్టుకొంటురగాని, ఒక్క సంస్థకు సంపూర్ణవృద్ధియుతోను దీక్షతోను, సేవానిరతితోను పనిచేయురు. వీరు ఈ స్థాపనముల నాంతులయు, వారే కావలెనని కఠింకలు కొరుకుయునుండ ఒకవిధమైన మూఢాచారము దేశమందు ప్రబలి యున్నది. తనకు దేనియందు సంపూర్ణ పానుభూతి కలదో, దేనివిషయమున నిర్ణయముగా పనిచేయుగలవని తలచెదలతో అట్టిసంస్థలతో నభ్యర్థన మానించుట యుత్తముని విద్యాభివృద్ధికి లెనవారికి ఇంత వలకు దెలియకపోవుట విశాచకరము. మఱియు నియోజకవర్గము సహితము కేటము పేర్కన, హోదాలను జూచి భ్రమలెండుట మానలేదు. సేవచేయుట కవకాశముగాని, అభిమానముగాని తేని వారిని "బలవంతు బ్రాహ్మణ్యముగా" దీసికొని వచ్చి సభ్యులుగా చేసిన ప్రయోజనమేమి కేభ్యునిగా చేసినగాని సామ్య యివ్వరనియు అవసరమైనప్పుడు సహాయము చేయరనియు తలచెదరు. ఈ ప్రకారముగా తలచుట చాల నీచము. ఇట్టిభావము ఉభయములకు గౌరవ ప్రదముగాదు. తమ కవకాశము లేకపోయినను కొందఱు తమ పదవుల కదలరు. సభ్యత్వము లేనివో సహాయము చేయరని తలంపవో నది లంఛనముగనుగదిగాని గౌరవపడి యగుటలేదు. నియోజక వర్గము సహితము సభ్యత్వము నామమువారి హోదానుబట్టి ప్రసవించుచురగాని, యాసంస్థవిషయమున వారికి కేద్ర కలహాలేదా, పనిచేయుట కవకాశమున్నదా లేదా, తగుదుకా తగకాయను విచారణ యేమాత్రము చేయరు. సభ్యత్వము పోవునోమాయని హాజరు మాత్రము చేయుచుకొనిపోవు మునిసిపలు, బోర్డు, కాంగ్రెసు, సభ్యుల నెందరినో మనము చూచుచున్నాము. విద్యాలయ కమిటీలలోనుగూడ నట్టివా రెందరో గలరు. ఇది శ్రద్ధి వాడు శ్రద్ధి నానికి వాంఛాత్మక పద్ధతి. ఈ శ్రద్ధి వర్ధిల్ల కలుగు అవకాశము చాల గలవు. ప్రైవేటునిచ్చిన నియోజకవర్గాలమున బట్టి ప్రతి పాలక సంఘముందును (బోర్డు, మ్యునిసిపల్ సంఘములు మాత్రము) సభ్యులై యుండువారినిసభ్యులు కొందరు, అలంకారి సభ్యులు (కంగ్రె) కొందరు గలరని స్పష్టమయినది. కావున పాలక సంఘమునకు గల సభ్యులధికారము సభ్యులై యుండువారి కభ్యులు చేయించుచుండురు. తదితరసభ్యులు వారికి దోహదము చేయుటయే పని. ఫలిత మిదివలెగా లేలేదో, నియోజకవర్గము, ఎన్నికలు, పాలక సంఘము ఇదంతయు కేటము మాటకము. కేటమునాడకము నగుచున్నది. ప్రభుత్వము వారు వారి సభ్యులకు తమకు తలచుచు అవకాశముల నెం

దరినో నియమించుచున్నాడు. మనమును కార్యవరకంతకే తేని వారిని యెన్నుకొనవో మన కార్యము చేసిపోవును. మఱియు సాంకేతిక లయ నిరంకుశముగా నుండవలసిన జిరామిదారుల ప్రోత్సాహములకు మనయొక్క యాత్మాయుక్త విచక్షణజ్ఞానమును వచ్చుచేసి సంస్థయందు క్రద్ధాభివృద్ధి పనిచేయుట కవకాశము తేనివారిని విద్యాభివృద్ధి గొప్పపదవులు గలవారే కావచ్చు—ఎన్నుకొనుటకుల బాటి కళంకము కలుగుచున్నది. ఉన్నతభావములు ఉచారకయములు కలవారు సహితము అధికారభూమిలను లభింపవో నిరంకుశముగా నుండుటకు ప్రయత్నించుచుండురు. ఇది మానవ వ్యభిచారమునందే గలదు. కావున వారినినిచ్చిన ప్రయోజనములేదు. కావున మనముచేసిన దగినది నిరంకుశాధికారము ప్రబలుటకు వీలుతేని కార్యవిధానము చేర్పాటుచేయుటయే. వ్యక్తులకు బదులు సంఘము లిందు కొంత మేర్పాటు కాబడినవి. కాని నియోజకవర్గము అంధః ప్రాయముగా ప్రకర్తించుటవల్ల సంఘములందు సహితము అధికారము ఒకరిదొక సభ్యుల హస్తగత మగుచున్నది. ఎంతటి మూర్ఖకార్యములైనను సాధారణముగా ఒక్కో నడిపించుచుండురు. ఒక్కరు నడిపించినప్పుడే అధి సక్రమాభివృద్ధి నొందును. కార్యవిధానము సంఘమునందుండినను దానిని నడుపువాడు ఒక్కడే యుండును. కాని సంఘమునది సభ్యులు అనామకమైనప్పు డొకవిధముగాను, తెలివి తేటలు గలిగి అత్ర మత్తులుగా నున్నప్పుడు మఱియొక విధముగాను కార్యవర్తక వహించినవాడు ప్రకర్తించుచుండును. మొదటిసందర్భములో నిరంకుశు డగుటకు ప్రయత్నించురు; రెండవసందర్భమున కేటము కార్యవిధానముగామాత్రమే యుండును. సంఘమునది యితరసభ్యులు అనామకమైన కార్య విధానక వహించినవాడు నిరంకుశు డైనవో— కొంతకాలమునకు— అంతరకాలములు కలుగుటయో వాడు ముచ్చి న త్రుడు డగుటయో తటస్థించును. అట్టి తటస్థితున పరిపాలన పరిపాసానుడ మగుటయు దేశమందు నిరంతరాను, నిస్పృహ జనించుటయు తటస్థించును. కావున జాతీయవిద్యకు మందలి ప్రతివిషయముందును మనము అత్యంత జాగ్రూహతతో ప్రకర్తించిన గాని ఉద్యమ మందు ప్రజలకు విద్యాసా అదరము కలుగదు. 'తప్పు యి వ్యవస్థా మందు బోలెడు' నన్నట్లు ప్రతిపక్షములలోను కొందరు దుర్మార్గులు కటవినముతో ముందుకు వచ్చెదరు. విచారిత పరిపాలనచే దేశము ప్రంగి కృశించుచుండ దేశోత్థరణోద్యమము లు నెందరు దుర్మార్గులు చేరి అపయకస్సు తీసికొనినట్లులేదు? కావున యేపాలక సంఘమున కైనను దీక్షపరులయి పనిచేయు వారిని యెన్నుకొనవలెను. జాతీయ విద్యాపాలక సంఘములు మాడ తదభిమానులనే యెన్నుకొనుట యుచితమని వేరుగ తెప్ప నవరములేదు. ఈ సంఘముల విషయమున మఱియొక కట్టుబట్టు చేయుట కవకాశముగలదు. విద్యావిషయములం దెట్టి అనుభవముగాని, అభినివేశముగాని లేని పీఠకర్త, కర్తవ్యము, భూస్వాములు విద్యావిధాననిర్ణయములుకాని, ఉపాధ్యాయుల నిత్యావకమందు గాని జ్యోత్యము గలుగ చేసికొనుట అనుచితము. ఉపాధ్యాయులకు సంబంధించిన విషయములయందు పాలక సంఘము నుండ నధికారమున్న వో ద్యుద్వ్యప్రభుత్వ మేర్పడును. దాని పరిణామమును మనము కానన సుధలలో చూచుచున్నాము. శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాగలయొక్క నిబంధనలలో యిట్టి యేర్పాటు కలదు. కాని యివి బహుకాలముక్రింద చేయబడినవి. ఇటీవల చేర్చడిన ఏలూరు జాతీయ విద్యాలయములో యాద్యోద్య ప్రభుత్వము కొంతవరకు తగ్గినది. కాని అరకు విద్యాలయ అధ్యంతరపరిపాలన ప్రధానోపాధ్యాయునికే యియ్యబడినది ఇది లోపముగా యెంచదగియున్నది. పాలక సంఘమునకు కేటలము అట్టి సంబంధించిన అధికారముమాత్రమే యుండవలెను. అనగా, అట్టి భృగ్గకర్తగానుండి దానిని కాపాడుటయు, అభివృద్ధిచేయుటయు యామొకలగుపనులు చూడవలెను. మఱియొక ఉపాధ్యాయసంఘము తయారుచేయు సంకల్పించేదెకము, ఆకాశవ్యవస్థలైన పరికర్తించుటయు, ముందు సలహాసభ్యులకు మదింపును మంజూరుచేయుట మొదలగు పనులను చేయవచ్చును. ఉపాధ్యాయసంఘమున కవసరమైనప్పు డెల్లకు సహాయము చేయుచుండవలెను. పాఠశాలయొక్క అభివృద్ధి జాగ్రూహతతో గమనించుచుండవలెను. అట్లుగాక సామ్య సంపాదించుపని యొకరిది. ఖర్చుపెట్టు అధికారము మఱియొకరిదియో అని ప్రశ్నింపవచ్చును. విద్యావిషయముల జ్యోత్యముకలిగిండుకొనుట కధికారములేనివో పాలక సంఘసభ్యులు భవమేల సంపాదించవలెనని యాశుగవచ్చును. ఇట్లు భవము సంపాదించు

నట్టి యివ్వనట్టి ప్రతివారు పరిపాలనయందు ప్రాతినిధ్యము కొరవో ఆ ప్రతిపాలన యెవ్వరమున నడచునో చెప్ప నవసరము లేదు. దేశమనేకవిధముల అభివృద్ధి చెందవలయున్నది. అన్ని విషయములందు అందరికి అభిమానముకలదు. అన్ని యుండుకడ నడిపించ యత్నించుటకంటె అన్నియు అందఱు పంచుకొనుట వుత్తముగాదా! మఱియు భగ్యము భగ్యముకొలకు, కాకము దానముకొలకు, సేవ సేవకొలక చేయబడినపుడు అత్యంతక్రమి ప్రభువులగును. దానభగ్యములు దానికొలకవి చేయబడినపుడు దానిభరితము ముగ్యము. దానభగ్యములు చేయువాడు తామిచ్చు భవములకు ఉద్యోగము తేనివారికి ఉద్యోగములు లభించి తనిగాని, తిండితేనివారికి తిండి దొరికినదనికాని యనుకొనుట స్వార్థత్వము, అనభ్యుచాను నగును. ఎవరుగాని తమకు సభ్యత్వములేనివో పనిచేయునుటగాని, సామ్య యివ్వననుటగాని అజ్ఞానము. దేశసాధాగ్యముకొల కేర్పడిన ప్రతి ప్రతిభవము పోషించుట ప్రతి దేశీయునియొక్క డిధియైయున్నది. అట్లు చేయనివో అభ్యుచుగును. భగ్యము జయించునని విశ్వసించుట యేకా మహాత్ముడు సర్వకార్యము సంపాదించుటకు కృతసంకల్పము చేసినది. జాతీయవిద్య భగ్యకార్యమని భావించనట్టియే గదా అత్యుపాత్ర చేయని భిక్షువము గల్గినది. మామమంత రాయలు భగ్యము అంతర్నిహితమైన స్వకర్తవ్యనే జయించును. దానికి ఉపకరణములుగా సేర్పడినవా రందఱు నిమిత్తమాత్రము. ఎవరుగాని తా మేమో ప్రపంచము నుద్ధరించుచున్నామనకొనుట పోరాటము. కావున భగ్యకార్యములు తమన ప్రయత్నములట్టి క్షయముగనో ఆలస్యముగనో జయించిరము. సారాంశ మేమియనగా:—పాలక సంఘ అట్టిభగ్యకర్తగా నుండవలెను. విద్యాలయమున కని కృత్యమును సంకల్పమున కొంసారి చుంజూచుచేయవలెను. విద్యాలయముయొక్క నిర్వహణములలో జ్యోత్యము కలుగ చేసికొనవలెను. కాని యభివృద్ధిమాత్రము కనిపెట్టుచుండవలెను.

అధ్యంతరపరిపాలన ప్రధానోపాధ్యాయునియొక డుండవలెనా లేక ఉపాధ్యాయసంఘము డుండవలెనా యను విషయము ముందు విచారించుకము.

గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణ

అహమదాబాదులో నమ్మకట్టు

45000 మంది నమ్మకట్టిరి

15000 మంది గ్రామములకు వెళ్లి పోయిరి

5 క తేదీన గూడ నమ్మకట్టు వలగలేదు. రెండు వత్తు ముల వారుగూడ కట్టి పట్టుకట్టతోనే యున్నారు. కాంతి కట్టి భంగమున కలుగలేదు. మనవాడందరిని యిత్యలసిన సామ్య నిచ్చినది. మొత్తము 45000 మంది నమ్మకట్టిరి. కాలి 15000 మంది మూలములై కట్టుకొని వెళ్లిపోయిరి. కార్మిక సంఘమువారు చేయవలసిన పని యందువారమున ప్రకటించెదరు. ప్రస్తుతము వారిలంటినుట కట్లు సారా దుకాణములనద్ద పికట్టింగు చేయుచున్నారు. ఏలనగా పనివాండ్రు చేదరికమున కిదియే మూలకారణము. క్రమత అసమూహబాయిగాక స్వయముగ పన్నిపేటలకును వెళ్లి పనివాండ్రను కుట్రలకన్న చేయుచున్నారు.

బొంబాయిమునిసిపలు కార్మి రేషను

అధ్యక్షుని ఎన్నికలు

అధ్యక్షుని ఎన్నికను నిర్ణయించు నిన్న (5-క తేదీ) బా బాయిలో కార్మికేమనసభ జరిగినది. అంతకు క్రితమి సోషలిజేవిగాక రారేకు. తక్కిన శ్రీలుతునములు అందఱును కట్టిరి. డి. కే. కటేలుగారి పేరును జాతీయవాదులు, హెచ్. డి. మోడిగారి పేరున సోషలిజమును నూచించిరి. వోట్లుతుచ్చుకొన గా మోడిగారికి 9 వోట్లు హెచ్చు వచ్చినది గాక మోడిగారి ఎక్కుకొనబడిరి.

బొంబాయిలో నమ్మకట్టు

కేక ప్రయుమిట్టులో 600 మంది 4 క తేదీన పనిచేసిన వెళ్లిగారి 5 క తేదీన మరల నందఱును నిలచిపోయిరి. వెళ్లిగెళ్లి మిట్టులో 400 మంది 4 క తేదీన పనిచూనివేసిరి గాని 6 క తేదీన వారిలో 100 మంది కురల మాటాడవంద పనిలోకి వెళ్లిరి.

రాజమహేంద్రవరములో
ఆంధ్రచిత్రకళాప్రదర్శనము

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

గతనెల 31 తేదీన ఈ ప్రదర్శనము రాజమహేంద్రవర
మునందు ఆంధ్రచిత్రకళాప్రదర్శనము అధ్యక్షతనకు బహిష్కరము
గావించబడినది.

ఆధ్యక్షులగు ఆర్యకుమార

చౌదరిగాలి ఉపన్యాసము

నన్నీ ప్రదర్శనమునకు జడ్జిగా నియమింపబడు నేనే ఆగ్రా
పరాధిపత్యము నహింసపరిపాలనను అనుకొనలేదు. అందు
వల్ల నాకు కొంతమంది భయముగానున్నది. మీరు నాకొనబడిన
మహాగౌరవము నేను గుర్తించినాను. ఈ ప్రదర్శనము జరు
గజేయగలగాక యని నేను కోరుచున్నాను. మన పూర్వపు
కృషిత్వమును పునరుద్ధరించుటకు నకల్పవస్తువులను మనము
అవలంబించి పోషించవలసిన కాధ్యత మనపై నిలబడియున్నది. మన
ప్రాచీనకళా నైపుణ్యమును ప్రతిభయు మనకాలి కలంకార
ములు. అవి మన పూర్వీకులు మనపైనుంచిన భారము. మన కళ
లను పునరుద్ధరించి, వృద్ధిచేయుట మన విద్యుత్ కర్మము. మన
కళలను మన వారీయ జీవనమున ప్రతిఫలించ జేయవలెను. నా తీరు
ఆదర్శము. చేతను భావములచేతను మన కళలను మార్చజేయుట
చాల యనుచితము.

మనదేశములో పరదేశీయుల సంపర్కముచేత కలిగిన
మార్పులను కళలందుగూడ తప్పక గమనింపవలెను. కాని పరదేశీయు
లను మాధుర్యముగా అనుకరించుటకును, పరదేశీయులవద్దనుండి
మంచిమార్పులను గ్రహించి ఆమార్పులను సమసించి మనకళల
నభివృద్ధి పరుచుకొనుటకును చాల వ్యత్యాసమున్నది. మనకళలకు
మనమునకును మంచిసంబంధమున్నది. మనమతములో కనుబ
డెడి భాగ్యంభీర్యమంతయు మనకళలోగూడ గమనింపవలెను. మిమ్ము
చాలకాలము కూర్చుండి తెట్టుట నాయుష్టుకాదు. నేనీదినమున
గొప్పయువశ్యాసముచున్నట్లు రా లేదు. పరదేశీయ సంస్కరణము
తగులకుండగన, ఆ శ్యాసానాములో పడకుండగన మన
కళలను గాపాడి, వారీయుల ఆక్షేపణనుండి కాపాడవలెనని
యొప్పుది. యూరోపియన్ సాంప్రదాయములను పూర్తిగానుపా
మ్మరింపవలయునని నేతెప్పును గాని ఆ సాంప్రదాయ
ములకు లోలో నై మన ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వము ను
లో గొట్టుకొన రాద ని నాని శ్చి తా భి ప్రాయ
ము. మనవారే మనకళలను, చిత్రకళలను పరిపాలించి తెక్కి
రించు రోజులు గలిగించినట్లుట నాకు సంతోషమగుచున్నది. ఆట్టి
జాతావరణములలో కళలభివృద్ధి గాంచుట మర్లభము. మనమంద
రము మనకుదొచ్చినవరకు యిట్టిసంస్థలకు సహాయముజేయవల
యునని నేను మిమ్ము మాఖ్యముగా గోరుచున్నాను. ఈక్రాంతి
యంతకాలములో ఈ ప్రదర్శనమును జేయచున్నాను.

బహుమానములపట్టిక

I భారతీయులెల్లరకు

(1) ఉత్తమమైన చిత్రపుటకు పరివర్తువారి బహు
మానము రు 116.

నెం. 45. "హిమాలయశిఖరమునందలి నూర్యోదయము"-
జి. పి. గంగులి.

(2) భారతీయేతిహాసములనుండిగాని, పురాణములనుండిగాని,
వాఙ్మయమునుండిగాని తీసిన యేదీపయము గూర్చియైన
(వాసిన మంచి చిత్రపటమునకు రు 100.

నెం. 244 సిద్ధార్థునియందు ప్రేమోదయము - కామెర్ల
రామారావుగారు.

(3) హిందూదేశములోని ఆధునిక సామాజిక, జీవనము
జతుగాని, భౌతికజీవనమునకుగాని సంబంధించిన చిత్రపుటకు
రు 100

నెం. 87. కలి అవారు గొల్లపదుములు-కామెర్ల రామ
రావుగారు.

(4) హిందూదేశములోని ప్రదేశమునైనను చిత్రించిన
జీవించినవనకు రు 100.

నెం 45 హిమాలయ శిఖరమునందలి నూర్యోదయము-
జి. పి. గంగులి.

ప్రత్యేక బహుమానములు

(5) అభుగ భావచిత్రవిద్యలో బంగారీ సాంప్రదాయ
మునకు సంబంధించిన మంచి రంగుపటమునకు రు 75.

నెం 819. యస్. యస్. వెంకటగారి "వాణిజ్యము"
(6) దక్షిణాత్యంతమును నిర్మించిన శక్తమైన కండు
విగ్రహమునకు రు 50 లు బహుమాన మివ్వలేదు.

7 ఆంధ్రదేశములోని వృక్ష, పువ్వు, ఫలముల కాలక
వ్యరూపమును చిత్రించిన పటమునకు రు 25 లు

నెం 179. 'ఫలములు' యమ్. వి. భగీరథిగారు.

స్త్రీలకు, బహుమానములు

(8) ఆంధ్రస్త్రీలచే గీయబడిన మంచి పటమునకు 50 లు
నెం. 20 "ఆంధ్రకాలిక" కామెర్ల సర్వకాశి.

ఆంధ్రచిత్రకళలకు మూత్రమే

(9) మంచోదక చిత్రమునకు దగిన వర్ణసహిత రచనకు
రు 50 లు

నెం 241 "కృష్ణలీల" కామెర్ల రామారావుగారు.

10. రంగులలో చిత్రించిన శివశ్రతిమత రు 50 లు.
196. "సాత్వికలక్షణములు గల ముగ్ధలివాడు కూర్చుండి
యొప్పు పటము పి. హెచ్. భావ్యకాశులు.

11. ఆంధ్రదేశమునందలి యేదైన యాత్రికలమును
గూర్చిన పటమునకు బహుమాన మివ్వలేదు.

12. తెలుపుమీద కల్పరేఖలలో గీచిన పటమునకు బహు
మాన మివ్వబడలేదు.

13. బట్టపై కలంకారీ అద్దకమునకు రగిన చిత్ర
రచనకు నెం 880. యమ్. అప్పలరాజు.

కర్మవిద్యలకు

14. దంతము, కట్టలోనాము, మొదలగు వస్తువులపై
నగిషిధుడి.

నెం. 848 అండ్ 852. రు 50 లు కె. పరశురామ బ్రహ్మన్.

15. రేఖల మట్టి, లోహము, శిల, చాతువు మొదలగు
నేపథ్యములలోనైనను ఒక జంతువుయొక్కగాని, మాన
వునియొక్కగాని జీవీకము మాపిన శిల్పమునకు రు 25 లు.
బహుమాన మివ్వబడలేదు.

16. మంచి పాటలపూత లేక కలంకారీ అద్దకమునకు
రు 25 లు నెం. 855 కద్దకరాజునవ్యాసంధపురేరలు, ఆంధ్ర
జాతీయకళాశాల, బందరు.

17. (తెలుగు పక్షి) మరీయొక బహుమానము యమ్.
రాజమూర్తిగారు. రు 25 లు.

18. మంచి లిపావీధి మరీయొక బహుమానము రు 25 లు

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల, బందరు

ప్రదర్శనమును గూర్చి చౌదరిగారి

యభిప్రాయములు

ఈ ప్రదర్శనములోని యుక్తమ బహుమానము గంగులి
గారికి ఈజుడెను. గంగులిగారు కలంకారచిత్రకళలకు అధ్య
క్షులు. వీరివరకే హిందూదేశమునందంతటను కీర్తిగడించిరి.
కనుక వీరినిగూర్చి నేను ప్రత్యేకముగా చెప్పవలసినది లేదు.
కామెర్ల రామారావుగారినిగూర్చి నేను చెబుమాను ముక్కలు
జెప్పవలసింది. ఈయన బాంబాయి చిత్రకళాశాలలో విద్యా
భ్యాసముజేసిరి. కాని వారివ్యక్తిత్వమును కోల్పోవలేదు వీరు
హిందూదేశములో విశేషముగా ద్రయమానుజీవీ చాల్పడక
ములను చూచిరి. స్వంతముగా కృషిచెల్లుచున్నాడు. వీరి అను
భవములను వీరికృషియు వీరిచేత్రాసిన ప్రతిచిత్రపుటలను
కృష్ణముగా గమనించుచున్నది. వీరికి మంచిరేఖాభాసముగలదు.
రంగుల సుతయోగించుటయందు మరలికలము గలదు. ఆరేఖ
మందిని ఒకపటములో గమనార్పించుచు వీరికి మాఖ్యముగా
ఎక్కువ కాలము గలదు. వీరి కన్నీరకములచిత్రములరచన
యందును శక్తిగలదు. నైసర్గికప్రదేశము చిత్రించుటయందును
మనుష్యుల చిత్రపుటలను రచించుటయందును గూడ సమాన
మైన కాలమును ఆసక్తియు గలవు. ఇది కొంతవరకు అయ్యెను.
వీరికి భావకలముందు ఇంకను విశేషగౌరవము గల్గు నని నా
నమ్మకము.

దక్షావిశ్వవిద్యాలయము

దక్షావిశ్వవిద్యాలయపు కోర్టు వార్షికసమావేశ సమయ
మున, 1921-22 సంవత్సరము ప్రభుత్వము గ్రాంటు రి లెట్టులో
నంది 108500 రూపాయల మొత్తముఖర్చునుగూర్చి విచారించు
టకు యేర్పడిన. సంఘసభివము చర్చించబడెను. తీవ్రచర్చ జరి
గెను. కమిటీవారిని వేదికము నుండి తరలించి కొంతవరకు వ్యతి
యపడుటచే అంతట చర్చ అణిచేయబడెను.

బిటనుదేశపు
రాజుగారి వ్యయములు

పార్లమెంటువారు సాలుకు
4,70,000 పానులనిచ్చెదరు

Table with 2 columns: Item, Amount. Rows include: పార్లమెంటువారు నిచ్చెదరు, రాజుగారి స్వంతవ్యయములు, నాకరుల తాదోగులవశేషములు, ఇతరవ్యయములు, మనల జేయించుటకు, ఇతరములు.

మొత్తము 4,70,000
స్వంత వ్యయములమీద ఆదాయపుటన్న శిల్పించబడును.
అలెగ్జాండ్రా రోజీగారికి 70,000
కన్నాటు ప్రభువుగారికి 25,000

వేల యవరాజుగారికి కారనవాల, డెవను,
సోతు లండనులలో ఎక్సేటులకలవు. వానివలన 1921 లో
1,94,020 పాను లావాదలు వచ్చినది. ఆమొత్తములో
నుండి యవరాజుగారి కిచ్చిరి 32,786
తక్కిన వలుగురు రాజపురులకు చెరి 10,000
వివాహముకాగానే 15,000 చొప్పున నిచ్చెదరు.
మేరి రాజుమారికి 21 వ ఏడురాగానే 6,000
మేరిరాజీగారు (ఆమెపర్త మరణించిన
పిమ్మట జీవించియున్నచో) సాలుకు 72,000
ఇదిగాక చిల్లర చిల్లర ముజరాలు వరిచాలగలవు.
క్రీష్టియన్ రాజుమారి 6000
లూయీస్ రాజుమారి 6000
లియాక్రిను రాజుమారి 6000
జాజి రాజుగారి సోదరియగును ఎడ్వర్డు
రాజుగారి పుత్రికల కందరికి 18,000

తరీఖిగా జెడ్డు మొత్తమును రాజుకుటుంబమునకిచ్చుటకు
చున్నందుననే కార్మికులలో నడంత్తప్రీతి కలిగియున్నది. ఇప్పుడు
జాజి రాజుగారి చెండవ కుమారుడు, యాక్కు ప్రభువుగారికి
వివాహము జరిగినపుడు వారికి సాలుకుకి ముజరా 10 శేలకు
బదులు 25 శేల పానుల నియ్యవలెనని ఆలోచించువ్వారని
డెయిలీ హెరల్డుపత్రిక ప్రాసినది.

భారత వర్తకసంఘము

భారతప్రభుత్వ వాణిజ్యకాళాకార్యదర్శికి
స్వాగతము

బాంబాయి, ఏప్రిల్ 5:— భారత వర్తకసంఘము
యొక్క కమిటీ భారతప్రభుత్వ వాణిజ్యకాళాకార్యదర్శి యగు
గౌ. వాణిజ్యకారికి స్వాగత ముసమర్పించి యీ రోజు సా
యంత్రము సమావేశమైరి. సంఘాధ్యక్షులు అగు కర్. భజాల్ గౌ.
అంకరీభాయిగారు స్వాగతము నర్పించుచువారు ప్రేమకవితా
రచనా నుండి తీసిన నేపథ్య కృతజ్ఞతా పూర్వకపద్యము లర్పించిరి.
ఆయన అంతట పోట్లలు మెములు కాంట్లాట్లల విషయ
మును, గూర్చి ముగ్గుటించుచు, ఇప్పుడు భారతేతర వాణిజ్యసౌక
భారతవాణిజ్య నిర్మించుటకు వీలుగ నుండుటకు సాధ్యమగుట
కు యుక్తమని సంవత్సరముల వరకును, పెనిన్సులన్ వీరికుంట
లు కంటే కాంట్లాట్లలకు పునర్యధిపత్యమొదలన దెప్పుచు. ఇంక
ను. ఇ. వి., జి. వి., పి. రెయిల్వేల మహిమలమును తీసికొనిన
యప్రదముగ ఫలితముగ నూర్చి ప్రభుత్వమునా రెట్టియుద్ద
కముతోననూర్చిన నాడ అధ్యక్షులు కోరిరి.

వాణిజ్యకారులు క్లుప్తము గ ప్రభుత్వ కర్మములను
చు, భారతవాణిజ్యమును గూర్చి చానుచెప్పుటలనీ జేసి
యు తేదినయు, ఆవిషయమై ఇండియన్ మెర్కెంటైలు
చుత్రుకమిటీవారు కమిటీలో సమావేశమైయున్న విచారించు
రనియు జెప్పిరి. వీరింద పిమ్మట కాంట్లాట్ల విషయమై
చెప్పుచు అది బ్రిటిషు పోస్టాఫీసువ్యాపక విస్తారమునకనుగుణము,
ఇండియా రెట్టి అధికారమును తేదినయు
చెప్పుచు ప్రభుత్వము గుర్తించుచున్నావూ క గాక
ఇంకను కొన్ని యేడుండేద బాగు దునక జెప్పిరి. పి. అంకరీ,
కంకెనీతో కాంట్లాట్ల 1926 జనవరి వరకుండునీయు, భవిష్య
త్తు నూహించుట కింక చర్చించబడియు వాణిజ్యకారుల కే
ప్పిరి. ఈసంఘమువారి సూచనను ప్రభుత్వమునా తప్పక విచా
రించెదని ఆయన చెప్పెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

బరంపురమున ఎల్లుండి (8 వ తేదీ ఆదివారము) జరుగును

గంజాంజిల్లా బరంపురమున శ్రీయుత మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారి గృహమున ఈ నెల 8 వ తేదీ ఆదివారమునాడు ఉదయము 8 గంటలకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును.

తిలకు స్వ రాజ్య నిధి వసూళ్లు

ద్రవిడరాష్ట్రమున నిన్న (5 వ తేదీ) ఆ సరికి 15,403.9-10 ను వసూలైనవని

శ్రీమంత్ కస్తూరిరంగయ్యగారు ప్రకటించిరి

గుంటూరు మండలమున సత్యాగ్రహవారము

తిలకునిధికి వసూలు కావలసిన 30 వేలకు 5632-13-5 మాత్రమే వసూలైనది

రాష్ట్రనాయకులు ఏప్రిల్ 19 మొదలు 22 వరకు ఈ మండలమున సంచారము చేసెదరు

ఖద్దరు నమ్మగోరువారికి 100 కి 5 వంతున కమీషను ఇయ్యబడును

వారు జామీను ఇచ్చినచో వారికి అమృతమునకు బట్టలు ఇయ్యబడును

ఆంధ్ర రాష్ట్ర నాయకుల పర్యటనము

22 వ తేదీ సాయంత్రమునకు బంగోలు చేరెదరు

తేలవత్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారును టంగుటూరి ప్రకాశంబాబుగారు నాగేశ్వరరావుగారును మరొకరినగు నాయకులను బంగోలు కట్టబడునకు యీ నెల 22 వ తేదీ సాయంత్రము చేరుదురని తెలియజేయుచున్నది. ఇంకొకరినగు యీ తాలూకాలో కాంగ్రెసు కార్యక్రమము వెనుకటిరే జరుగుచుండుటలేదు. ఇకనైనను వెంటనే తాలూకా పోరులు కాశ్యంబులగుచో నాయకులు రాజ్యమే కాశ్యక్రమమున ప్రారంభింపబడును. తాలూకాపక్షము 22 వ తేదీ సాయంత్రము బంగోలు చేరి నాయకులను సందర్శించెదరని నమ్ముచున్నాను. నాయకులకు స్వాగత మొసంగుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

మల్లాది సుబ్రహ్మణ్యం,
స్వరాజ్యకార్యాలయము - బంగోలు.

గుంటూరు మండలమున సత్యాగ్రహవారము

మండలకాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రకటనము

జలవాలాబాగు సత్యాగ్రహవారమున మరున గూడదు. ఏప్రిల్ 8 వ తేదీ మొదలు 18 వ తేదీవరకును మండలము వారు జరిగించవలెను. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము భిక్షమున, సభ్యులను, వలంటీరులను సమకూర్చవలెను. గ్రామసంఘముల నేర్పాటుచేయవలెను. ఈనడు లన్నియును 14 వ తేదీ లాగా నెరవేరవలెను. ఖద్దరును అమృతగోరువారు ఎరిగిన జామీనుయిచ్చిన వారికి ఖద్దరుబట్టల పచ్చెదము. వారిమీద మోక్షము వైసి 100 కి 5 రూపాయలవరకున కమీషను యిచ్చెదము.

మండలకాంగ్రెసుసంఘముల సభ్యులన్నిఁల 16 వ తేదీ లోగా జరగవలెను.

నేటి (6 వ తేదీ) వరకు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి వాగ్దానముల నమూనా మొత్తము 5632-13-5 మాత్రమే. మజిల్లాలో జేరూలు కావలసిన మొత్తము 30 వేల రూపాయలు. ఆంధ్ర రాష్ట్ర నాయకులు ఏప్రిల్ 19 మొదలు 22 వరకును గుంటూరు మండలమున సంచారము చేసెదరు. ప్రజలధికముగా తోడ్పడవలెను. సంచారక్రమము ముందు ప్రకటించబడు వని మండల సంఘమువారు తెలిపిరి. (కంతినార్త.)

సేలం వార్తలు

సేలం జిల్లాలోను వారు లోకలో బోధులలో ప్రాప్యజేకరలకే యుద్ధోగములనుగవలెను. జి. బి. తిరికి నవలు జరుపుటకును రాసీపురము నేలములకుభయమిటర్ గేజి రైల్వేస్టేషనుకును నిక్కియించిరి. వారములోజలనండి పై న పురమున తీవ్రముగ వ్యాపించియున్నది. ఇంకొకరిన 784 గుండ్ల పైగు తగిలెను. వారిలో 610 మంది చనిపోయిరి. మిగిలినవారికి, అన్నపేట లలో పైనివ్యాపించుటచే జనులుగృహముల వదిలిపోవుచు న్నారు.

పూర్ణియాలో పోలీసుల నిరంకుశత్వము

ఒక యిల్లాలి సర్దరాత్రి మన నీడ్చుకొని పోయిరి

విడిపింప వచ్చినవారిపై తుపాకులను కాల్చిరి

ప్రజలలో ముగ్గురు చనిపోయిరి

మార్చి 27 వ తేదీ జనవారమునాడు రాత్రి 11 గంటలకు పూర్ణియాజిల్లాలో ధామార్తంజి పోలీసు స్టేషనుకు సంబంధించి పోలీసు ఇన్స్పెక్టురు 5 గురు తుపాకులతో జూబామోఖువాగ్రామమున నివసించుచున్న మెహరాల్ గారి (ఒ. జ. హమ్మద్దీయుడు) యింటికివచ్చి యింటిలో వొరబడి ఆతని భార్యనుమోసెట మొయిబాను అనునామెను బలవంతముగా యినుకలో చాలదూర మిడ్చుకొనిపోయిరి. ఆ మెధర్త కేకలు వేయగా గ్రామములోని వారును భిలాఫతు కలంటిరులును చాలమంది వారిని వెంటబడి ఆత్మిని విడిపించిరి. అంతట పోలీసులు వారిపైని తుపాకులు కాల్చిరి. ఖద్దరుబట్టు, అమృతబట్టు, జోషు మహమ్మదుగార్లు యిద్దరును గుండ్లు తగిలి చనిపోయిరి. బోల్ గా అనునతనికి తలపై నిగాయముపడెను. కిగనుగంటి తి. ద్వోగులు విచారణ చేయుచున్నారని ఏప్రిల్ 4 వ తేదీన కిగనంజినుండి కిలాఫతు ప్రచురణసంఘమువారు తెలిసినది (సర్వెంటు)

శ్రీయుతయిందులాల యాగ్ని కుగారు

అనామృదాబాదులో ఒకవత్సరము విడితైదువేయబడెను

యాగ్ని కుగారి! నోటినుగచ్చినందున వారినిభిందించుటకు 5 వ తేదీరాత్రి సభజరిగినది. గుజరాతులో చేర్చుటనైన 3000 మందివలంటీరులలో 700 మందిమాత్రమేచేరిరి. వినుమేలో గాని జానులోగాని కానతోల్లంఘనమును ప్రకటించరలెనని యాజ్ఞకుగారు పోధించిరి.

విచారణ

6 వ తేదీన కేసు విచారణ జరిగినది ఫి.వేరి 28 వ తేదీ అనంత తాలూకాలో అజాను గ్రామమున యిందులాల గారి సంగిన ఉపవ్యాసమునుగూర్చి పోలీసు గలుయినప్పేకర లిద్దరు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఇందులాల గారు గుజరాతులో గొప్ప నాయకుడు ప్రజలకు వీరి మాటయందు చాలగౌరవము కలదని పోలీసుమామరంజె.టు తెలిపెను. "నేను ధరావతుకు కట్టకక్కరలేకు కారణమును తెలుపకక్కరలేదు. గత 150 ఏండ్లనుండి భారతదేశమును పరిపాలించుచు యాదేశ ముండలి ధనమునంతను గొనిపోయి ప్రజలను దానిలగాచేయ జలెను ఉద్దేశమున కలిగియున్న బ్రిటిషువారికేమునారి జేశము నుండి వెడలిపోవలెనని వినిర్బంధింపరాదో అందులకు వారే కారణమును భగవంతునకును మనవలలోకమునకును తెలుపవలయును" యిందులాలగారు తెలిపిరి. పిమ్మట ప్రభుత్వవ్యాజివాది మాటలాడెను. ఇందులాలగారికి ఒకసంవత్సరము కఠిన్తైదువేయబడినది. (జి. వెస్.)

స్వామీ రామతీర్థలేక

ప్రాసెనయ తీర్థరామగోస్వామి ఎం. ఏ.

గ్రంథకర్త శ్రీయుత చదువు రామకృష్ణారావుగారు

ఈ గ్రంథము దీనబంధు పరికరముండి పునర్ముద్రితము. ఈ గ్రంథము మృత్యువంతులైన వచనభంగిని చక్కగా అర్థం త నీతిబోధకముగ వ్రాయబడెను. ఈ మహనీయుని జీవితము నందు తెలిక వచ్చును. గురుకుల వాసులు, కళాకాలాభ్యాసము, మున్నగు విషయములుమాత్రమే గ్రంథమున విశ్లేషించబడెను. కళాకాలాభ్యాసముగ్గవహస్థాశ్రమ వాసము, ఆశ్రమావస్థాశ్రమ సాధనము సభ్యాసాశ్రమ స్వీకారము మున్నగు విషయములు శుద్ధత సంఘటనను ప్రకటించుచున్న తెలియుచున్నది. ఈసంఘటననుండి తీర్థరామిని జీవితము కలకముఖ్యముగా గ్రహించవ గినవి ఆతనిగురుభక్తి, తైవభక్తి, నిర్భయత్వము, యోధాహారనియమము, మున్నగునవి. దీనివలె ఆచారముమాత్రమే, కలయవారు దీనబంధుకార్యాలయము చుదిలిట్టును అని వ్రాయవలెను. ఈగ్రంథమును కృష్ణజ్యోతో నమశాంఠిమి.

* * * * *

బృందావనకృష్ణ

గ్రంథకర్త - శ్రీయుత చదువువాడ గోపినాథంగారు
బి. ఏ. వశీలు ఏలూరు

ఈ గ్రంథమును కృష్ణజ్యోతో నమశాంఠిమి. శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మ విచారణ అను విషయమున శ్రీయుత గోపినాథంగారు (1) బృందావనకృష్ణ-వెల 1-0-0 (2) తుధు రాపురికృష్ణ-వెల 0-8-0, (3) ద్వారకాకృష్ణ-వెల 1-0-0, అను మూడుగ్రంథములను అంగ్లభాషలో వ్రాసిరి. వీనిలో మొదటి గ్రంథముపుడు మాకార్యాలయము నలకరించినది. ఈ బృందావనకృష్ణమును గ్రంథము భగవద్గీతయు చేయబడినది. చెన్నపురిలో తిరుతిక్కేటి యనబడునయ్య బృందావనమనియు అవట పార్థసారథిస్వామి యగలడు స్వామియే కలియుగ కృష్ణుడనియు భగవానుడు వెంకటాచలకృష్ణ పరమాత్మయే యిట్లనెరించెననియు యీ గ్రంథము నాడేదేవుని సాదములకే అర్పించెననియు గ్రంథకర్త గ్రంథాదిని వివరించెను. శ్రీమహావిష్ణువు శ్రీకృష్ణవరదారమెత్తుటకుగల కారణము పరిస్థితులు భగవద్గీతలు, లీలారహస్యములు, యోగమాయాతేజ మహిమ, బృందావనమహిమ మున్నగు ఆవతారసంబంధములగు సర్వవిషయ వేదాంతరహస్యములన్నియును కత్తాగ సారము సాకల్యముగా వివరించుచు గ్రంథకర్త యీమాడు గ్రంథమును ప్రకటించుటాసెను. బృందావనకృష్ణయను గ్రంథమున బృందావన వివరవిషయములు అవతారకర్తవ్యము, గోకుల లీలలు, కాంతభావము, లీలకరమౌళ్యము, శ్రీకృష్ణుని త్రిలోకాధిపాతనిగ ఆభిషేకవేదేయము, గోకులమునుండి బృందావనము నకేకట, దాస్య, సభ్య, వాత్సల్యభావములు, వేణుగానము, గోభరవగిరి యాగము, రాగదేవ, కలసభ, మున్నగు విషయములును వాని పరమర్థములు సీగ్రంథమున క్లాసునీయుముగ మృదు తెలిలో వివరింపబడినవి. దీనివెల రిపాలాభాగ్గోగాక ఒక రూపాయి మాత్రమే కలయునాడు గ్రంథకర్త వే: కృష్ణజిల్లా ఏలూరుకుగాని టి. నంసింహులు నాయుడుగారు. 27 పార్థసారథిస్వామి కీర్తి, తిరుతిక్కేటి, చెన్నపురి అనిగాని వ్రాయవలెను.

రిజిస్ట్రేషను ఇనస్పెక్టరు శైవరలుపై కంప్లెయింటు కొట్టివేయుట:—సి. జె. ఎన్. గోవిందరాజుగారి కిల్లాకుగారు ది|| బి|| కే. వెంకటరాజుగారి నాయకుగారి పై దెచ్చిన కంప్లెయింటు నిన్ను ఎక్కురుకోర్టులో కొట్టివేయబడెను. ఈ కంప్లెయింటు వివరము లిదిగరలో ప్రకటించి యుండినది. అదేవత్తువారు వేసికొన్న ముటుంటిపై, యజమానికి, హక్కుండదనీ భాగ్యయూర్తి దెలిపిరి.

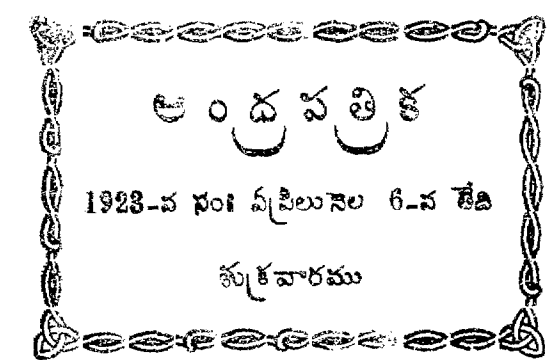
నేషనలుఫండు, ఇంజనీరీయులు అసోసియేషను - మదరాసు:—ఈసంఘ సాధారణసభ ఏప్రిల్ 2 వ తేదీన జరుగుటని యుండగా కలయవంతచంది సభ్యులు రాజ్యుడుచే 76 తేదీ జూర్చబడినది. కావున ఆకోజు సామంతుం 5 గంటలకు ఎగిట్టడేవు కమిటీసభయును 5-0 గంటలకు మహాసభసభ మాటలో సాధారణ సమావేశమును జరుగును.

219 టెంక కాలవీధి, మద్రాసు.

రుద్ధిరోద్ధారి సంవత్సరాది సంచిక

సంవత్సరాదిసంచికలు తయారైనవి. చందా ద్వారకు వీ. పి. లు చంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబ ర్లవారిగా రోజు కొంతమందికి రవాణా చేయబడు చుండును. దినపత్రిక సంవత్సరచందాదారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారిపత్రికచందాదార్లకును, దినపత్రిక సంవత్సరతక్కువచందాదార్లకును ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయించబడినది. ప్రతి సంచికకు తిపాలవ్యయము 0-4-0, ముద్రికకు రుసుము 0-2-0 తగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమానులెందరు తప్పక స్వీకరించి మా యద్యయమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. వ్యవస్థాపకుడు.

వైమ మార్గము

గాంధీ మహాత్ముడు భారతీయుల కుపదేశించిన మార్గము, సులభమార్గము, సామ్యమార్గము. ఋషుల సాంప్రదాయమున కిది యగుదుము. సుతకర్త లుపదేశించిన దీ మార్గమే. ధ్రువ, బ్రహ్మద, వసిష్ఠాదు లవలంబించిన దీ మార్గమే. క్షేత్రహిత మయినదియు, పంపీడనమునకు తా వొసగినదియు, జ్ఞానులును భక్తులును అనుసరింప దగినదియు, ప్రేమపాశముచే నెల్లరను బంధించు నదియు, శత్రువులను సైతము విశ్రుల గావించు నదియు, ఒరులను తన్నుకూడ మలినరహితుల గా మించునదియు నగు సత్యాగ్రహసాధనము, అమూల్యసాధనము. అన్ని సాధనములలోను ఇ యొక ఉత్తమసాధన నని భారతదేశము చిరకాలము నుండియు గుర్తించుచుండెను. ఈ సాధనము నుపయోగించిన మహామహులు నామములు ప్రపంచ మందలెటను కీర్తింపబడి గౌరవింపబడుచున్నవి. అహింస యల్పవృద్ధిర్జమని అంగీకరింపనివారలు లేరు. కాని దీనిని నిష్కర్షగ పాటింపజాలక, మా నవకార్యల్యము కొన్ని మినహాయింపుల సంగీకరించెను. స్వరక్షణార్థము, హింస నుపయోగించుట, అచారముయ్యెను. కాని, ఒక చెడుగు మరియొక చెడుగున కీవచ్చును. స్వరక్షణార్థమే గాక, పరరాజ్యముపై దండెత్తుటకుకూడ, హింసామార్గ మవలంబించబడి జొచ్చెను. శౌర్య ధౌర్య ప్రతాపములు దీని కనుబంధముగ జేర్చబడెను. రాజులకు రాజులకు పోరాటములు, ప్రజలకు రాజులకు పోరాటములు, ప్ర బల సా గె ను. అహింసాసూత్రమునకు చేర్చబడిన మినహాయింపులు, అహింసను అసలే మరుగుపరచెను. హింసయే ప్రపంచమున రాజ్యము చేయ సాగెను. ప్రాచ్యప్రపంచము అహింసాసూత్రములను పూర్తిగ నాజుకున్నను, సాశ్వత్య ప్రపంచము నాజుచెను. వా శాశ్వత్యజాతులు ఒకరిపై నొకరు ఉరుకుటకు ఆయత్తులై యుండిరి. ఒకరు పై ఒకరులను వృద్ధి కేసిన, మరియొకరు ఇంకను పోచు కేయవలయును. ఒకరికి నొకాడశము విశేషముగొన్ని మరియొకరు రెండురెండు వెంచవలెను.

ఇప్పుడు విమానదళమును పెంచుటకు జాతులు పోటీపడుచున్నవి. ఇట్టి పోటీలో దగల్కొని, వివిధ జాతులవారును నాగరికముపేరుతో ఒకరికొకరుల నెకరు త్రుంచుటకు సంసిద్ధులై, మానవసాధార్య త్వమును మంట గలిపి, హింసకై తమ బలముల నన్నిటిని వెండిద్దవరుచుచున్నందులకు ఫలముగ, దా రుణముగు యూరపు సంగ్రామ ముదయించి, జన తయమునకు కారణమయ్యెను. ఇట్టి సందిగ్ధసమ యమున, గాంధీమహాత్ముడు తన శాంతిసందేశము ను పూరించెను.

ఇంక వైమమార్గ తేక పోలేడు. హింస హింసను మాన్పుటకు మారుగ, మానవుల దుఃఖ మును విస్తరింపజేయునని విదితమయ్యెను. అహింస, మినహాయింపులతో నిండిపోవుటచే, హింసయే సామాన్యసూత్ర మయ్యెను. ఆయుధబల మెవ్వరి కధికముగనున్న అతిజే ఘనడయ్యెను. అజాతియే స్వపరిపాలనమున కర్హమైనజాతి. అట్టివారే, గౌర వార్హులు. ఇట్టి సిద్ధాంతము ప్రబలుకొలదియు, ప్రపంచము దుఃఖభూభూలము గాజొచ్చెను. దీని నుండి ప్రపంచము నుద్ధరించుట కొకసాధన మవ సరము. ఈసాధనమును కనుగొనకుంక, నానా రాష్ట్రసంఘముల నేర్పరచినను, అం త ర్జా తీ య మహాసభల నన్ని జరిపినను ప్రయోజనము గలు గుటలేదు. నానారాష్ట్రసంఘము ప్రాన్లు, జర్మను సంరంభము నావజాలకబోయెను. ఇంకను ఎన్నియో వివాదములు తెలరేగుచున్నవి. కాని, శిలామయము లగు జాతుల హృదయములు కరిగినగాని, పైపై ఏర్పాటులు లాభ మొసగజాలవు. హృదయపరి వక్ష్యము గలుగుటకు నూతనసందేశ మవసరము. నూతనప్రబోధ మవసరము. మానవునియందు రాక్షసత్వము వొలగిపోవలయును. లేనియెడల శాంతి గుదురదు. సౌఖ్యము లభింపదు. దుఃఖము దూరము గాదు. గాంధీమహాత్ముడుపదేశించిన అహి సాసందేశము, దుఃఖమును పారద్రోలి, యా నందము వెల్లివిరియనటుల జేయగలదు. హింసను వెనుకకు నెట్టినగాని, అహింస ముందుకురాదు. అహింస మరల తన నిజస్థాన మాక్రమించినగాని, న్యాయము ప్రకర్షిల్లుదు. దురాశయ, దుర్భిజము లును, దూపుమాయపు, గాంధీమహాత్మునివంటి మహా పురుషుడుదయించిన సమయమున, అహింసకు గల మినహాయింపులను నిరాకరింపవలయును. మానవ కార్యల్యధర్మ మగు మినహాయింపులను తొలగించిన, ప్రేమరసము పొంగి పొరలును. మహాత్ముని సందేశము నధిక్షేపించెడివారు, మానవకార్యల్య మునే ప్రమాణముగ నైకొనుచున్నారు. ఆత్మశక్తి యొక్క సాధ్యాసాధ్యములను గ్రహింపకున్నారు. తాత్కాలికప్రయోజనములపై మాత్రము దృష్టిని నిగుడించుచున్నారు. కాని గాంధీమార్గానుసరణము ఇహపరములు రెంటికీని లాభించును. వ్యక్తులకును మానవకోటికిని లాభముగలిగించును. స్వరాజ్యస్వ రాజ్యములకు సమన్వయము గలుగజేయును. ఇట్టి మార్గము ఉత్కృష్ట మని ఇతరదేశములుకూడ గ్రహించుచున్న సమయమున, దీనిని భారతీయులు కొనసాగించకుండుట ఎంతదోస మగునో యూ హింకతచ్చును. గాంధీమహాత్ముని సందేశమును గుర్తించి, మహాత్మునియెడల గౌరవమును సూచింప దలచిరిని, భారతీయులు అతడు గనుబడిదిన ప్రేమ మార్గమును నిష్కర్షగ నవలంబించుటయే ధర్మ ము. అహింసాప్రవర్ధనమునకు సర్వస్వరాజ్య సిద్ధికిని, కద్దరు నెల్లరు ధరించుట, రాటుమును చేకబట్టుట, జాతీయవిద్యకు ప్రోత్సాహ మొసగుట వంచాజాతులను పోలించుట, అస్పృశ్యతను నివా రించి జాతైవ్యమును బలపరుచుట, ముఖ్యములు

ఇట్టి సులభ కార్యములను నిర్వహింపగలిగినయెడల భారతజాతి ఆచిర కారములో గమ్యస్థానము జేర గలుగును. కద్దరును ధరించుటకయినను బూనుకొనక, స్వరాజ్యమింకను రాజేదని గుండెడివారు, సత్యము ను జూడకున్నారు. మహాత్మునిసిద్ధాంతముల సార మును గ్రహింపకున్నారు. ఇకనయినను సందియ ములనెల్లను వీడి, యర్రవాదాజులులో తప మొనర్చుచున్న మహాత్ముని సంస్మరించి, సత్యా గ్రహపాఠమునకు ప్రథమమును, అత్యంతపవిత్రము నగు నేటిదినమున, భారతీయులు సత్యసతమును నిష్కర్షగ నవలంబింప బూనుకొందురు గాక! కాంగ్రెసు కాశ్వక్రమమును త్వరలో బూర్తిజేసి, తమకును తమ దేశమునకును గౌరవము దెచ్చెదద గాక!

శాసనసభ్యుల ఆర్భాటము

ఉప్పుకన్నును గూర్చి సామాజ్య శాసన సభ్యులు దెలిపినయభిప్రాయములు గొన్ని నేటివార్త లలో గలవు. గవర్నరుజనరలుగారి చర్య, వెనుకటి నిరంకుశత్వమునను ఎక్కుడునిరంకుశముగ నున్న దనియు, శాసనసభ్యులయిచ్చును శగ్న మొనర్చుట కీవద్దతి యవలంబింపబడెననియు, రంగారాధ్యులు గారి తలంపు. ప్రభుత్వధనవ్యయము పూడ్చుటకు మార్గము లనేకములుగలవు. ఆమార్గములను నిశా కరించి, ఉప్పుపన్నును వృద్ధిజేయుటకు ప్రభుత్వము వారు పట్టుబట్టిరిని రంగారాధ్యులుగారు సూచించిరి. తమయసమ్మతి దెలుపుటకు రంగారాధ్యులుగారు వెనదీయుటలేదు. కాని ముందేమీ జేయవలయును? రాజీనామా నీయదలచిన, ఒకరిద్దరుచేసిన లాభ ముండదనియు, తగినంతమందిసభ్యులు గలసి రాజీ నామానిచ్చిన మేలనియు, రంగారాధ్యులుగారు నుడివిరి. కాని ఉత్తకోకిలవలన ఫలమేమి? రంగారాధ్యులుగారి బోలు ప్రముఖులు రాజీనామా విషయమై సభ్యులలో తగుప్రబోధము గలుగజేసి, పాటుబడినయెడల విశేషలాభము గలుగకపోదు. కాని ఎవరికివారు ఇతరులపై నాధారపడిన, ఏవనియు జరుగదు. శాసనసభలో డిమొక్రాటికుపక్ష నాయ కులమని పిలుచుకొనువారు, శాసనసభ్యుల నీ సమ యమున నడిపించుటకు ముందడుగువైచిననే, వారి కీర్తి నిలుచును. స్టేటుకౌన్సిలుసభ్యు లగు ఫిరోజ్ సెల్వాగారుకూడ, ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులందరును కలిసి రాజీనామా నిచ్చినగాని లాభములేదని భా వించుచున్నారు. కాని, ఇందువిషయమై ఎవ్వరయినను త్రోవజూపవలదా? వెంటనే యొకసమావేశ మునుకూర్చి అందు నిశ్చయముగాంచి, తదనుగుణ ముగ కృషిసలిపిన, పనులునెరవేరుచు. అంతియ గాని, అందరును రాజీనామా నిచ్చిన గాని లాభములేదని వాపోవుటవలన ప్రయోజన ముండదు. జమ్నాదాసు ద్వారకదాసుగారి కీ విషయముగూర్చి ముచ్చటించుచు, రాజప్రతినిధి గారి సన్మరణముల సంత ఘొంకించినది తెలిపిరి. అంతరించిన సంస్కరణముల నింకను వీరుపట్టుకొని ప్రాకులాడవలె? రాజీనామావిషయమై జమ్నా దాసు ద్వారకదాసుగారు మానమువహించిరి. ఉప్పు పన్నును సర్దిపై జేయుటవలన ప్రజాభిప్రాయము ఉద్దేశపూరితమగుననియు, చనిపోవుచున్న సహాయ నిరాకరణోత్సమమునకు మరల ప్రోత్సాహము గలుగుననియు, జాక్రరు గవరుగారు పలికిరి. ఈ మూలముననయినను నిరాకరణోద్వమము మరల తలయెత్తునని కనుగొనినందులకు జాక్రరు గవరు గారిని కొనియాడవచ్చును. కాని ప్రస్తుతసభ్యు మున తా మేమి జేయదలచిరో మూత్రము, గవరు

గాన సూచించలేకపోయిరి. కాననసభ్యుల వర్తి యారాధనములవలన, కనులు నెరసేరవు. ఫల ప్రదముగు చర్య నవలంబించినచో, వీరియెడ తృప్తి కారభావ మింకను అధికమగును. సమయ మరు దించినపుడు, ఆర్మ్యగౌరవమును నిలుపుకొనలేకపో యిరను మచ్చ నీరిని కాశ్యపముగ నంటియుండును.

అదిద్రావిడుల రాయబారము

యం. సి. రాజాగారి నాయకత్వముక్రింద, అదిద్రావిడులు మద్రాసు గవర్నరుగారియొద్దకు రాయబారము వెడలిరి. మున్మునిసాటిలలోను, లోకలుబోర్డులలోను తమ తక్కుడు ప్రాతీనిధ్య ముండవలయుననియు, కాననసభకు సభ్యులబంపు టకు తమకు ప్రత్యేకనియోజకగణ మేర్పవలయు అనియు, తమ సంఖ్యకు దగిన ప్రత్యేకప్రాతీనిధ్య ముండవలయుననియు, నామినేషనుల విషయమున భృత్తులను యోచించగూడదనియు, నామినేష నులు అధికసంఖ్యకుల కక్షమునకు బలము నొసగు టకు మారుగ స్వల్పసంఖ్యకులగు నిష్పాదాతులు, మహమ్మదీయులు, బ్రాహ్మణులు, క్రైస్తవులు, మొదలగు జాతులకు సంగతుల నెసగవలయు నని యు, మొదలగు సంగతులను వీరు విన్నవించిరి. వీరి విజ్ఞప్తివృత్తాంతము జూచిన, జస్టిసుపక్షముపై వీరి కాగ్రహ మున్నటుల స్పష్టమగును. తమ డైమ లాభములకు జస్టిసుపక్షమువా శత్రుపడు చున్నటుల, వీరు గుండుచున్నారు. జస్టిసుపక్షమునకు వోట్ల నీయగూడ దనిగూడ వీరిలో గొందరు నిశ్చయించు కొనుచున్నారు. జస్టిసుపక్షమువారు బ్రాహ్మణుల యెడ నుపయోగించినవాదసరణినే, వీరు జస్టిసు పక్షమువారిపై నుపయోగించుచున్నారు. ఇట్టి చిలికకు అంతెక్కడనో తెలియదు. సాంఘికప్రాతి నిధ్యమునకు తాత్కాలికప్రయోజనము లేకపో లేదు. కాని దానినే గమ్యస్థానముగ భావించి, దేశ డైమమును మరచుచో, తీరని సాంఘికవైషమ్యము లుదయించి, సత్వోభము గలిగించును. అందుచే ప్రతిసంఘమువారును తమ ప్రత్యేకలాభములను పెంపొందించుకొన బ్రయత్నించుచున్నను, దేశ డైమము మాఖ్యనునుమాటను మరువజనదు. ఎల్ల రును భారతీయు లనుసంగతి మరువగూడదు. తమ లో తా మెంతవరకు కలహించినను, పెరవారి జో క్యమునకు తా వొసగగూడదు. ఏకమత్యమే స్వా తంత్ర్యమునకు మూలాధారము. జాతీయజీవనము నందు ముందుకు జరుట కమ్మడు అవకాశములను సంచాదించినవారు, తమ లోడిసోదరులుగూడ ముందుకు వచ్చుటకు వీలు గలిగింపవలెను. అవసర మగునపు డెల్లను స్వార్థమును పరిత్యజింపవలయును. పలువురు వెనకబడియుండ, జాతీయరథము ముం దుకు సాగనేరదు. అన్ని సంఘములవారును, స్వ సర్వభావివృద్ధిని దేశభావివృద్ధి కడ్డుగలుగ కుండునటుల పడుపుచో త్వరలో గమ్యస్థానము తేరగలుగు దురు. లేనియెడల, దేశపురోభివృద్ధిని స్తంభింప జేయుట నిశ్చయము.

క్రొత్త సాధనము

పాశ్చాత్య పారిశ్రామికవిధానము, పాశ్చాత్య దేశములం దెలుల విఫలమగుచున్నదో, హిందూ దేశమునందును అటులేనే విఫల మగుచున్నది. యంత్రాలయాధికారుల దురాచయ, కార్మికుల కంటమును, సమ్మెకట్టుల బుట్టించుచున్నవి. ఉభ యులచుద్దను సంఘర్షణ మధికమగుచున్నది. అహమ్మదాబాదులో మిల్లు యజమానులకును, కార్మికులకును సమాధానము గుడరలేదు. 45000 మంది కూలీలు సమ్మెగట్టిరి. కాని, వీరెవరును శాంతిని వీడలేదు. మహమ్మదీయభావమును నీక్షి

ప్రేరేపించుచున్నవి. అనసూయాబాయిగారి ప్రబో ధమువలన, వీరు కడుకాంతముగ బ్రవర్తించిరి. ఆర్మ్యగౌరవమును నిలుపుకొనుటకు వీరు ప్రయత్నిం చిరి. అంగ్రదునుగారికి వీరివర్స మబ్బురము గలిగించె ను. తమకు రావలసినకూలీ చేరగనే, 15000 మంది కూలీలు తమతమగ్రామములకు జనిరి. మిగిలిన వారు మగ్గములను చేపట్టిరి. కార్మిక సంఘమువారు మద్యపానమును నిరుత్సాహ పరచుటకు పిక్కటింగు నారంభించిరి. ప్యాక్టరీ పద్ధతులు, ఈజేఫు సాంప్రదాయముల కనుగుణ ముగానేరవు. హైందవకీశ్రనులు, కార్మికుల స్వాతంత్ర్యము నవహరించియుండలేదు. వృత్తుల కవలంబించెడి జాతులన్నియు, తమ స్వాతంత్ర్యము నిలుపుకొనెను. కార్మికుడు తనపై తా నాధారపడి యుండెను. ప్రాచీనపద్ధతిలో చాలవరకు ఎవరికి వారే యజమానులు. ఎవరికి వారే కూలీలు. కాయ కష్టమువలన స్వల్పలాభము చేకూరినన, అది కార్మి కునికే దక్కజిడి. అతని జీవనము నిరాటంకముగ జరిగిపోయెడిది. కార్మికులకష్టము నాధారముగ కైకొని యజమానులు వికరీతలాభముల గడించుట, జరిగెడిదిగాదు. మరల నిట్టిసితి వ్యాపింపవల యు ననిన, రాటమును, మగ్గమును పునరుద్ధరింప వలెను. చేతి కరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహ మొసగ వలెను. హస్తలాభుపమును బైకిదేవలయును. చేతి పరిశ్రమ లభి వృద్ధి కెందుకొలదియు, హస్త నైపుణ్యమును వెలువడుచుండున. వృత్తుల ప్రతిభ విస్తరించుట కవకాశముండును పోటీలేకుండ ఎల్ల రకు జీవనము గడచును. సమ్మెకట్టు లంతరించును. భారతవర్షము తన ప్రాచీనమార్గమును విడువకుండు నెడల, సర్వరాభివృద్ధి గాంచుననుటకు సందియము లేదు.

కార్మికపక్షపరీపాలనము

ఇండిపెండెంటు లేబరు సమావేశమునందు ప్రసంగించుచు, కీధర్మతలెనుగాదు, లేబరుపక్షము త్వలో నధికారమునకు వచ్చు నని సూచించిరి. రాజాపు ఎన్నికలలో వందలకొలది ఆభ్యర్థులను లేబరుపక్షమువారు ముందుబెట్టెదరట. కాని, వీరందరును విజయముగాంచుటకు తగినడబ్బు లేబరు పక్షమువారియొద్ద లేదట. ఇప్పటికిని ఇంగ్లండులో ఏపక్షమునకు డబ్బు అధికముగ గలదో, అపక్షమే విజయముగాంచుచున్నది. యోగ్యతనుబట్టియు సమ ర్థతనుబట్టియు మూత్రమే విజయముగలిగెడిస్థితి ఇం కను ఇంగ్లండునందే తలస్థింపలేదు. ఇకముందయి నను సిద్ధించునా యని అనుమానము గలదు. ధన ముపై నాధారపడడి పాశ్చాత్య దేశములందు, యోగ్యతకు అగ్రస్థానముండుట కష్టమే. ఇట్టిపద్ధ తిని హిందూదేశమున నెలకొల్పుటవలన, నష్ట మెంతగలదో యూహింపవచ్చును. క్రస్తుత మాచరణలోనున్న బ్రిటీషు మంత్రివర్గపద్ధతి పనికిరాదనియు, ప్రత్యేకపుకమిటీ లేర్పడి మంత్రి లాకమిటీలకు అ ధ్యక్షులుగ నుండవలయు ననియు, లేబరు సమా వేశమువారు తీర్మానించిరి. అంగ్లదేశ రాజ్యాంగ కద్ధతి ఆక్రొవ్వుమని తలచెడివారు, పైతీర్మానము గాంచి తమయభిప్రాయమును మార్చుకొనలేని యుండును.

క్రిష్టికేసులగు కార్మికువాక్ ప్రభువుగారు

ఈజిప్టులో నిటీవల టూలకొకహాము గోరిని కనిపెట్టిన కార్మికువాక్ ప్రభువుగారు, నిన్నటికనము చనిపోయిరని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరి జరిశోధనము ప్రపంచము నాశ్చర్యమునముంచెను. ప్రాచీన ఐగుప్తనాగరికము ఎట్టి యభివృద్ధి గాంచెనో ప్రపంచమునకు వెల్లడియైయున్నది.

ఈ వింతను తిలకించుటకు, అన్ని భాగముల నుండియు, ప్రజలు తీర్థయాత్రకు వెడలినటుల జూయిరి. విదేశప్రతికలు ఇంకకు సుబంధించిన ఛాయా పటములతో నిండుచుండెను. కాని, ప్రేక్షకుల వినోదార్థము, మృతులయిన రాజుల సమాధుల దెరచి, అందలివస్తువులను ఏ మ్యూజియమునకో జేర్చుట మిగుల అగ్రమమని ఆ డ్దేపించినవారు పాశ్చాత్యులలోగూడ లేకపోలేదు. ఇందువిషయమై ఈజిప్టుప్రజలలో గూడ నుకవిధ మగు నమ్మకము వ్యాపించియున్నటుల వార్తలు దెలి సెను. ఈజిప్టురాజుల సమాధిలో జోక్యము కలుగ జేసికొనికె వారు నశించెదరని, వారు తలచెదరట. కార్మికువానుప్రభువుగారి మరణమునకు, ఈ కారణమును వారు ముడిబెట్టకపోరు.

కూరవద్దలి

జర్మనుపదవలు ఐనులెండునుండి ఆటర్లే నుకు చేపల తీసికొనిరాగ, పల్లెబాండ్లు తమకొపమును దెలుపుటకుగాను జర్మనులపై రాళ్లను రువ్వెయు, అనేకవిధముల హింసజేసియు, వానిని రేపున దింప నీయకపోయిరి. జర్మనుపదవలు అంతట పారిపోవా డ్దెను. పోలీసువారు జోక్యము కలుగజేసికొనిన పి మ్మట ఆల్లరికొంతవర కడగెను. కాని మరల ప్రజలు గుమిగూడి జర్మనుపదవలను తలమివైచిరి. పదవలు పారిపోవుచుండ హర్బరున కిరుప్రక్కలను గుంపులు చేరి పదవలపై రాళ్లవర్షము గురిపించిరి. పదవలోని వాడు పడతానికాధల బడినటుల, తలెయిచున్నది. దార్జన్వప్రతీకారము దొలగనిది, జాతులలో చర స్పృహ మెరుగుట దుర్లభము.

స్థానిక వార్తలు

గవర్నరుదంపతుల క్రియాణము:—కెల్లిగడ న ప్రభుదంపతులు పెర్నరా స్థానంలో యా ఉదయము అన యన. ఈ గానాకామిదంపతులకు బంబులు జన్మించిరి.

కుమారదా:—ఆరణి జాగీదారుడై, మోహరాత్రి అనవారు, తనపై దొమ్మిజేసిని దెచ్చిన కండ్లెయింటు నిన్న ఎన్నుకు రిక పోసిదెచ్చి మేనల్లుడుకొద్దలూ నిచారణకే వచ్చెను. ఫిర్యాది జాగీదారుడు కుమారదా కేసుకొని కండ్లెయింటును ఉపసంహరించుకొనెను.

జంతుహింసా నివారణ సంఘము:—ఈసంఘము యొక్క 42 వ వార్షిక సాధారణసమావేశము నిజామాబాద్ లోని 7 వ తేదీ కిరారమురాత్రి 9 గంటలకు జాతీయపుర తాత ముత్తియన్నునిది 17 వ స్థానమున ఉత్తూరు గుర్రాబ్బయ్యవ నాయకుగారి సాటకేరు బహుమతి. కేతుాడ కుండలేకజ్యోతి గారు ఫితేజు, పాఠాభాటు అభితేజ్వరయ్యగారు మృకంక చెన్నపురి ఎస్. రమణయ్యపెట్టిగారు జలతరంగం బహుమతి.

శ్రీరామనవమీ మహోత్సవము:—ఈ తే. 7 వ తేదీ కిరారమురాత్రి 9 గంటలకు జాతీయపుర తాత ముత్తియన్నునిది 17 వ స్థానమున ఉత్తూరు గుర్రాబ్బయ్యవ నాయకుగారి సాటకేరు బహుమతి. కేతుాడ కుండలేకజ్యోతి గారు ఫితేజు, పాఠాభాటు అభితేజ్వరయ్యగారు మృకంక చెన్నపురి ఎస్. రమణయ్యపెట్టిగారు జలతరంగం బహుమతి.

పారిశ్రామిక విశ్వవిద్యాలయము

2 క స వ ర ణ
డాక్టరు నరేంద్రరాజుగారియొద్దను గాన పారిశ్రామిక విశ్వవిద్యాలయము శివ్వరవడలది కావీ కొంకణమునకు పరి గూర్చుచున్న విశువాత్త విజయ గాడిని జాతముగాతే ప్ర తీతింకె. (ప్ర)

కలకత్తాలో, కాలిక్తాబ్దు మిల్లులలో కోలా కూడి తో కలదాకచ్చి 3500 మంది కనినాగలు సమ్మెగట్టిరి. మిల్లు యజమానులు తారాయబ్బాతు.

“ఫాల్గు” అను అమోలనదీస్త్రాతడు, కాష్ఠములకు
“సాగ్” అను ద్వివిధ ప్రాణులకు లో దోషమన రంజితిని
కొంతవఱకు తగ్గి గన. ప్రాణుల ముక్తావస్థను తెలుసు.

చైనాయందు నల్లమందుపంట

అ ప రి మ త మ గు ట

కట్టము లభికారులందరి ఆవి నీతి

లండను, ఏప్రిల్ 4:—చీనాదేశమున "మెయ్యన్" పంట విశేషము ఇట్లు వ్రాసెను. చైనాయందునల్లమందుపంట సేవ్యముగా నున్నది. దేశమందంతటను నల్లమందు పంట అత్యధికముగా నున్నది. ఈ పంటసాగుమునకు అవకాశములు కనెనా ప్రభుత్వమువారు పరిశీలించి చక్కలన్నియు వ్యవసాయమునకు అందుచే ఏకో ఒకమాదిగా నల్లమందువ్యాపారమును చట్టసమ్మతముగ నొనర్చి నల్లమందుపంటను తగ్గించుటకై చట్టమును వున్నది. కాప్రీయగవర్నరు విశాల ప్రదేశములను ప్రజలకు గుత్తగానగి అందులకును పైకడమునకును ప్రజలను నిష్ఠాగ్రాముచున్నది. దేశమందగిగాత లందరిలోను అవినీతియులంబ గా దీక్షనమును ప్రబలెను.

తెల్ల ప్రమాదము

మరణించిన కిషికిర రాజకుమారుడు అంత్యక్రియలు గౌరవముగ నొనర్పబడెను. ఈతని కరీమన టోకీయా పంపుచున్నాడు.

గాయముల నందిన రాజకుమారి స్మృతి గలిగెను. కాన కమాదుకాడ అభివృద్ధి పంపుచున్నాడు.

ప్రీతిను అయవ్యయవట్టిక

పన్నులు తగ్గునని ప్రజలఆశ

ఏప్రిల్ 4:—ఏప్రిల్ 18 వ తేదీన ప్లాన్ బిల్డ్ లోను గాత అయవ్యయవట్టిక పార్లమెంటునందు ప్రవేశపెట్టెదరు. గతతర్జున చాలభూమి మిగిలెను గాన ఈ వత్సకము పన్నులు తగ్గించవలెనని ప్రజలు ఆశించుచున్నాడు.

గతతర్జున మిగిలిన 101 మిలియనులమునము తీర్మానముమీద మొగిసెను. ఇకమిదప్రజల పన్నులభారము తగ్గించ వలసిదనియును చార్జ్ ట్రిబ్యులు చెబుచును. ఇట్టిస్థితిలకు అదాము, వీరు, పంచదార్లపై పన్నులను నూచించుచున్నది. కాని రాజోవుర తర్జున మన వర్తక మాం ద్యము వలన చాల అదాము తగ్గుననియు అందు పన్నులు తగ్గించవలసిందనియు కొందరు రాజకీయజ్ఞులు ఎంచుచున్నారని తగ్గించిన చాల స్వల్పముగామాత్రమే తగ్గించ వలసిందని వీరు చెబుచున్నాడు.

కేసు యంతరాజు శరీరపూర్వచారించిచ్చ గుట్టతల్లి కంఠములకు విడదామందిరి.

సిహాయిల తిరుగబాటునందు పనితీసిన వనోగులను శాంక్షమును న్యూపోర్టునందు ఈనెల 1 వ తేదీన మరణించెను.

వినుకొందునుండి చావలకెచ్చి అబద్ధముకట్టినవారి దీయుటచే నచ్చటి అంగన్తలెగారులు దేశమునానలనై కాట్లకు గృహలంతుకేసిరి.

మా పోషకులు అనేకులు

పదే పదే కోరుటచే మ రి యొ క ప్రదర్శనము

8-4-28 తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంత్రము 6 గం-30 నిలకు విక్టోరియా పురమందిరమున,

మాస్టరు మన్ హర్ బర్సే

అను 10 సం||రముల బాలకునివలన

సంగీతపథ జరుగును. ఇదియే కడపటి ప్రదర్శనము.

తల్లు పురుషులకు 5, 4, 3, 2, 1, 0.8.0; స్త్రీలకు 3, 2, 1, 0.8.0 అ. టిక్కెట్లు టంగళాపేట 80 రి 9 భవమున కొరతను. అక్కడనే తెలిసిన స్థలము నికర్తృ చేయవలెను.

ఆకాశంము కలగకుండుటకై ముందుగానే టిక్కెట్లు కొనట మంచిది.

ప్రాధనరు జి. జి. బర్సే ఆర్గనైజరు.

పల్చి మ గో దా వ రీ మం డ ల స భ లు

ఏప్రిల్ 18 వ తేదీని భీమవరములో జరుగును

భిక్షు శ్రద్ధాపూజాగూడ దేశభక్తునిచే ప్రారంభింపబడును
గాంధీమహాత్ముడు ఛరసాలలో వడికిననూలు ప్రదర్శింపబడును

ఆంధ్రదేశమునందున్న భిక్షుపరిశ్రమాంతములపా రందరును ప్రదర్శనమునకు సామగ్రిలను పంపి తోడ్పడగోరెదము. వలంటీరులుగా పనిచేయగోరువారు శాచ్యముండి 17 వ తేదీనాటికి భీమవరములో నుండవలెను. (తంతిహార్త)

ఉప్పు పన్ను హెచ్చించుట

కెన్నపురీలో బహిరంగసభ

టి. వి. శేషగిరియ్యరుగా రధ్యక్షత వహింతురు

మహాజనసభ స్వరాజ్యపక్షమువారుపిర్వాటుచేసిరి

ఈనెల 8 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయం కాలము 6 గంటలకు తిరువల్లిక్కేలో సముద్ర తీరమున రాజధానికళాశాల కెనుట అక్కేరియరి ప్రక్కనుబహిరంగసభజరుగును. ఉప్పుపన్నును హెచ్చించుచు రాజప్రతినిధి సర్పిసికేటు నిచ్చుట అక్రమమని ఆసభలో ప్రజాభిప్రాయము వెల్లడింపబడును. ఆ సభకు చెన్నపురి హైకోర్టులో వెనుక జడ్జిగా నుండి యిపుడు భారతశాసనసభలో సభ్యుడుగా నున్న శ్రీమూర్తి టి. వి. శేషగిరియ్యరుగా రధ్యక్షత వహించెదరు. శ్రీయుతులు భీమవరపు రామదాసు, సి. గోపాలమూనను, టి. వి. గోపాలస్వామి మొదలైనవారు, ఏ. రంగసామయ్యంగారు, మాలానా అబ్దులు మజీదుషరాసు, ఎన్. సత్యమూర్తిగార్లును మరి పెక్కుమందియు నాసభలో నుపన్యసించెద తని మహాజనసభ కార్యదర్శులు ప్రకటించిరి.

కృష్ణాజిల్లాబోర్డు

1921-22నివేదనము

ప్రభుత్వవిమర్శనము

కృష్ణాజిల్లా బోర్డు 1921-22 నివేదనమును, ప్రభుత్వము వారు వేర్వేరు విషయముల విమర్శించుచు తుద కిట్లు వ్రాసిరి.

1921 ఏప్రిల్ 1 నుండియు ప్రాతనరసాపురంతాలూకా బోర్డు, నరసాపురం, భీమవరం తాలూకా బోర్డులు గ విభజించ బడెను. తాలూకా బోర్డు సభ్యుల సంఖ్య 90 నుండి 105 కు హెచ్చుచేయబడెను. తాలూకా బోర్డులలో ఎన్నికల కలన 64 స్థానములు నింపబడెను. ఇందు 47 స్థానములకు పోటీలు వచ్చెను. వీరిలో నూటికి 22 మంది నియోజకులు పాల్గొనిరి.

జిల్లాబోర్డు సమావేశములకు హాజరు వారి సంఖ్య 87 నుండి 82 1/2 కును, తాలూకా బోర్డులలో 54 నుండి 64 కును పెరిగెను. ఈసంఖ్యలు బాగుగనే యుండవచ్చును. ఏజిల్లాబోర్డు తాలూకాబోర్డు మిటింగుగాని కోరంతకల వివేచనకలేదు. 48 యూనియనుబోర్డు మిటింగులు అవినీతియడెను. యూనియను బోర్డు మిటింగులలో హాజరు చాలతక్కువ. రావలసిన సభ్యులలో నూటికి 45 వంతుననే వచ్చిరి.

నివేదనము యేర్పాటు సరిగలేదు. అందిచ్చిన లెక్కలు అసంపూర్ణములు గాను, చూడెనుగానుండు నున్నవి. సంకల్పరములో శ్రేష్ఠ్యాభివృద్ధి యేమియును జరుగలేదు.

శ్రీ పీఠబ్రహ్మస్వామి శ్రేత్రము-కందిమల్ల యాపురము:—ఏప్రిల్ 24 తేదీ మొదలు 28 తేదీలవరకు శ్రీ పీఠబ్రహ్మస్వామివారికి ఆరాధనాసోత్సవము జరుగును. ఈ సంకల్పరమున యాత్రికులకు నీటిసౌఖ్యమునకు యేలాటి కోరకలేదు. బసలు గోదవారు వారమదినములకు ముందుగా లెలువగోరకము తువ్వపాటి మూర్తియాచార్యులు,

నాతావరణస్థితి

1923 సం|| ఏప్రిల్ నెల 6-తేదీ శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య వనరులు	అక్టోబరులో గ్రేడ్ 24 X యెలలో గ్రేడ్ 24 X	అక్టోబరులో గ్రేడ్ 24 X యెలలో గ్రేడ్ 24 X	గ్రేడ్ 24 X యెలలో గ్రేడ్ 24 X	గ్రేడ్ 24 X యెలలో గ్రేడ్ 24 X	గ్రేడ్ 24 X యెలలో గ్రేడ్ 24 X
గోపాలపురి	89.5	76.4	...	0	0.08
కోకాపుల్	96.2	68.8	0.17	0.29	0.18
విశాఖపట్నము	90.0	78.3	...	0	0.06
కాకినాడ	86.1	78.9	...	0	0.09
మచిలీపట్నము	93.8	72.7	...	0	0.06
గుంటూరు	95.6	77.1	...	0.74	0.57
కర్నూలు	100.8	78.8	...	0.07	0.08
బళ్లారి	101.7	74.9	...	0.15	0.09
అనంతపురం	99.8	78.6	...	0.22	0.18
కడప	92.6	76.2	...	0.09	0.09
నెల్లూరు	94.0	76.2	...	0	0
మద్రాసు	91.1	75.4	...	0	0.08
కడపూరు	89.8	77.2	...	0	0
నెల్లూరు	95.6	75.0	...	0.56	0.50
శేలము	93.6	76.9	...	2.05	1.79
కోయంబత్తూరు	93.7	72.3	...	1.44	1.34
తిరుచనాపల్లి	93.1	78.0	...	0.27	0.24
కామవట్నము	91.3	78.3	...	0	0
పుదుచ్చోటి	95.8	77.5	...	0	0.12
మధుర	97.9	77.8	...	0.15	0.02
పాంబన్	91.8	78.1
తిరునల్వేలి	0.48	0.48	0.26
తిరువేంద్రము	89.9	77.0	0.15	0.28	0.28
కొచ్చిన్	91.1	76.9	...	1.09	0.58
కాలిక్ట్టు	90.3	78.1	...	0.77	0.73
చంగనూరు	93.8	76.6	...	0	0.04
తెంగునూరు	89.8	69.0	...	1.73	1.64
హాస్సన్	91.6	65.7	...	0.29	0.11
మేర్కార	83.9	68.0	...	0.44	0.15
తైయూరు	100.0	79.1	...	0	0.08
హైదరాబాద్	98.5	75.1	...	0	0.12
కాంచాల్	92.9	74.6	...	0	0
రత్నసిరి	87.7	75.2	...	0	0
బొంబాయి	89.3	76.6	...	0.02	0.02
హాలాపురం	100.7	74.3	...	0	0
కొడైకనూర్	87.4	50.7	0.08	2.24	1.87
ఉదకమండలము	69.3	50.2	0.18	0.77	0.42

సర్కారులు, కర్నాటకము, నెల్లూరు, విశాఖము, మౌనతిరము, కర్ణాటకాంతములందు జబ్బులొకమారి జుండెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు జబ్బులులేవు. సర్కారు లందు వేడి యధికముగనున్నది. మిగిలి ప్రదేశములందు తక్కువ. దక్కను, పక్కను తీరములం చార్జ్ క యధికము. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ. సర్కారులు, తిరునల్వేలి, తిరువేంద్రము, కర్ణాటకాంతములందు జర్నము గురినను.

మద్రాసురాష్ట్రమున మధ్యపాంతములందు తక్కువ తర పాంతములందు జబ్బులు స్వల్పముగ గలవు. వేడి కొంచెము తక్కువ.

ఎన్. ఆర్. యు, సామూరు

కాతామరాష్ట్రము

ఉప్పు పన్ను.

భారత, సామాజ్యకానిననభ్యుల అభిప్రాయములు

వంశాంతము, ఏత్రీలు రి:—భారతకావ్యసభాసభ్యులకు
వంగాచారిగాడు, ప్రతివాదిలేఖితో సంధాపించుచు, ఉప్పు
వన్నె నిమగ్నములో ప్రభుత్వమువారు చెప్పే పూర్వక్రమింప
కర్తవ్యముకన్న సెక్కుతో నుండెనని నడివిరి. ఇట్లు చేయుట
ముందేనే యొందించుకొని తేనిన వనియని ఆయనను బోధెను.
ఇట్టివిధానమునకు గడంగుట, అధిక సంఖ్యాకుల ముద్దప్రాణి
మల కాదుబ్రోవుటకై యుద్దేశించబడినది. అదృష్టములు
గుఱుముచేయుటకై యితర రాజాయములముల గూర్చి విచారిం
కించుటకు కావ్యసభ్యుల కళకాల మీమాంసలేనని ఆయన అభిప్రాయ
చెను. రైల్వేలు, రేవురులముల ఆదాయములలో అందివారె
మ్మనకేసియు, ఇంచికేపునమిటీ సలహాల నావరణలో తె
ట్టి నిశ్చయించుకొనియు, యాలోటు పూడ్చుకొని యుండ
వచ్చును. ఇతర రాజాయములములను దృఢిచేయుటలో ఏకీభావము
లేదనుమిచ్చువై ప్రభుత్వమువారు వానిని వదిలివేసిరి. చైర్మన్లు
మొదలు ముగిసినన్ని యితర రాజాయములముల నూచింపగా
సాంకేతికాక్షేపాలువై అవి శ్రోవి చేయబడినది. తిరిగిబట్టి
మాడె, ప్రభుత్వమునా రేషనునుసరే ఉప్పువన్నె సెక్కునకేసి,
యితర రాజాయముల సేమియు తగ్గింపకుండ నుండ
వలెనని భూసుకొనినటుల చెలియగలదు. ఇందుల కాక్షేపించుచు
రాజీనామానిచ్చుటను గూర్చి చెప్పుచు యెవరో ఒకరిద్దరు వ్యక్తు
లు ప్రత్యేకించి చేయుట నిష్ఫలమొకమని చెప్పిరి. “మనమందెరు
మను చాలించునిమిగలసి జేయు నెడల, మనము రాజీనామా
పెట్టుటకు నేను ఎప్పుడయియున్నాను” అంటిమను ఆక్షేపణ
కు కలుచరు X వ లె ని ని యు, యొక ను స భా
సమావేశము జరుగుచున్నది గనుక, ఉప్పువన్నె బోమమును తొల
గించువరకును ప్రభుత్వోపపాదనము లన్నింటికీని విశాఖ్యము
జూపునటుల నేర్పాటు జేయవలెననియు రంగాచారిగారు నూచిం
చిరి.

ప్రేమకాన్సలుకథ్యులను తెలిపి నెక్కువారితో కల
భాషించగా వారు జీవులను విడుదలచూ రాజ్యపరిపత్తి
సర్వప్రేమనందు ల కాశ్చర్యమును దెల్పిరి. భారతరాజ్యాంగ
మంత్రులైనా వైస్రాయలుగారి బలవంక పెట్టినటుల వారను
యోగబడుచున్నారు. కందు భలలోను యెన్నకొనబడిన సభ్యు
లందరును రాజీనామా నీయనిదీ లాభముచేదని అయినదభి
ప్రాయము.

జమ్మివాళ్ళ ద్వారకావాసు గారు, రాజకీయవిధి చేసిన
 తనవలన సంస్కరణముల నొకదెబ్బ కొట్టినట్లని చెప్పిరి.
 నిరంకుశాధికారులకును, స్వాతంత్ర్య ప్రియకును పార్లమెం
 తుకును గురంభము జరుగునపుడు వాగచర్యచేయులలో నెక్కు
 తమ నిరంకుశాధికారులు జయముందలెదని అయిన నుడివెను. గ
 వత్తురు శివరాజు తనవన్న ఆధికారులను దుర్బినియొకపరచుట
 ను దేశమునందలి ప్రజలకళాక్షమాగ నై కొనినయెడల, బాధ్యతా
 యుత ప్రభుత్వ సాధనము తుస్సాధ్యమగును.

దాక్షిణ్య గురుగారు, యీ పవిత్రము, భారత కావ్యముల
లలో సంస్కరణముల పరిపూరి మారునని చెప్పుచున్నారు.
అయిన ప్రభుత్వమున నుత్పాదించుచు నెచ్చి, ప్రభుత్వవారిచే
కానుమిచ్చి నునిచ్చుటకు బడలేదని చెప్పెను. అప్పుడు దెచ్చినవి
య మేమనగా, ప్రైవాటుబిల్లు బడ్జెటుకోక అనుబంధమే యని
యు బడ్జెటునీగీకరించిన నభిప్రాయము, ప్రైవాటు బిల్లునుగాద అంగీ
కరించు నిధికారము గలియుండవలెను. ఈ ప్రైవాటుబిల్లును నిర్దిష్ట
కేయములని ఫలితము, ప్రభుత్వమునకు తెలిపించియుండును,
అంతిమమున్న అసహాయోత్పత్తియును లేవదీయుండును
గురు.

అసాం శాసనసభ

పట్టాంసు, వీరేయ రి:—ఆహం క్రమశ్చ స్థానిక స్వకరి
పాపకాళా మాయస్యను గా॥ కీ॥ శ్లో॥ రా॥ బ॥ గాత్రమస్మి
భూత చక్రవర్తీయనమిహుర్విరాటమను దేవ్యుని అనావాసన
పద తీర్మానముగావించెను.

కాననసభలో ఇంతటి బడిబడి చర్చ జరుగుచున్నది.

యస్, యస్, ఐర్లండ్-నికా స్త్రీమలూ ఆగ్నిప్రపంచము
వికలు మేమియును తెలియలేనియు, స్త్రీయ 2 గ లోనా
యంరము నూ నూనూ చేరనియు, ఏదలా అందరు కేరము
గనున్నారని మృతములేరియనియు, బొంబాయి, అంకర్లైక,
స్త్రీమలల యేకస్వీకారు లెంపుమిన్నారు.

ముఖ గ్రంథ

తిరిగి యచ్చు శిష్యాలుడైన అన్యలవద్దనుండి అప్పు
 గా కైకొను విధానమును ఋణమందుడు. ఇట్టి దానిని విస్తార
 ముగా కలిగియుండుటయే ఋణగ్రస్తత. (వ్యక్తనంబుత్తి సమ్యక్తు
 గా నుండేది కాలమునందు అన్యలవలన పొందిన తీవ్రకారమును
 సహించుపానుభూతులను గూడ ఋణముగా నరికెడివలదు
 యుండేది. తెండి బంగారముల సంపదల నుభివృద్ధి నొందుచున్న
 కొలదియు, కృతజ్ఞత, పరోక్షకారచింత యను గుణవిశేషము
 లత్యవ్యములగుచున్నవి. (వ్యక్తనంబుత్తి కారము, నరస్మరసహాయము
 లకు సంబంధించిన విషయములయందు దీపప్రకాశముననుసరి
 తా వ్రాసినాంబున్నది. (వ్యక్తనంబుత్తి మను గుణవిశేషములందు
 మే ప్రకారముగా నున్నవి నిరూపింపబడుచున్నవి.

ద్రవ్యసంబంధమైన ఋణము, తీర్చగలిగినది (redeemable) తీర్చలేనిది (unredeemable) అని వివిధములై యలరావించున్నది. కష్టమైన దేశకల్యాణముగల స్వాభావికమే. అకష్టమైనది, కష్టముగల ఆస్వాభావికము గావచ్చును. కష్టమైన దానిని కష్టమొనరింపఁజూగుట తిరుగుబఠము. అకష్టమైన దానిని, కష్టమొనరింపఁజూగుట తిరుగుబఠము.

ఋణాగ్రహణము, పరపతి (credit) చుక్కాని కంటికి దీనిని సహజగ్రామినిగా తేలుకలిగిపెడియు, వక్రగతి నొందించ గలదియు, కరివతియే. ఋణాగ్రస్తునియొక్క దేశాంతర్గతము నిర్ణయించునదిగూడ పరపతియే. పరపతి, ఋణము నొకచోటు నుండి మరొకచోటునకు మార్చి, దానిని చీల్చుటలో కాల తాపనకేయుట కుపయోగపడును గాని, అప్పుడు అనంత తీర్పుట ముపకరింపదు.

మును నన గ్రహమునందీది. తీర్చినమునిమునకును, మరుదురిని
వాటికిని వ్యత్యాస మినుమరియు నుండదు. శత్రుశేషము శం
కె బాధకలమై కిక్కముల శేషమే. శత్రుకృతతిరస్కార
మునైనను, శిరస్సవచ్చును. కాని, మునిబాధ ననభనింప నలవి
గాదు. ప్రాజ్ఞుల మునిగ్రస్తత యగ్గరపరిశేషవాస్తవ మందరు
అనుష్ఠితసంబంధములై (త్రివిధమునిముల వైపునకే రిమవృ
త్తుల నిగుడుచుచును. విరూపసంబంధ మను మునిగ్రస్తతకు
పర్యాయ గారు కావుననే, దేవ, ముని, మానవ, మన్మథుడు పా
త్రులు కాకలిగిరి.

దత్తయ్యతో సంబంధించిన ఋణగ్రస్తత మైనభవల పా
లిటి వెనఘాతము, సజ్జపద్ధతికి విరోధి. సాధుజనుల హృదయ
సంతాపకారి. విద్వాంసుల పెంటాడించు విఠంతుతోబుట్టు
వు. ఉదాసీనతను బుట్టిసల్లు. అనశ్చివాదిత్వమునకు మార్గదర్శి.
చిత్రవిభాగతికి నిలయామా. దుర్గ్గన సంతాపమానకు హేతుభూత
మా. దగ్గదజేతర కాశ్యమస్థానము.

ఇది యావహించినంత నే, ద్రోష్టర యాపాదించును. పర
కతి పారిపోవును. కలువబడి నిరసించును. ప్రఖ్యాతి పడటం గలి
యును. ఈతివాళ తినుచుడించును దైత్య బహుళిష్టము
లగును. పగుబాటు మొదలగు.

దీని కేంద్ర ప్రసారముల కావాలి యగు మానవుడును
కార్యముల వెనుదీయదు. మాటనిలుకడనుందు లక్ష్య ముంచదు.
మారదప్పిది జోలొపును. దుష్టత్వమునకు తావిచ్చును. కాకాత్తి
కార్యములను విశ్లేషించుకొల్లుడు. ఉచ్చనీచములను గణించుట
కష్టపడదు. పాపభీతి! వెరగండదు. సద్భావముల చేరిగించుకొను
ను. ప్రవ్యాగము పాపము లనిని ఉట్టిలాగును. ప్రవ్యాగవ్యోమా
యములను దేక్షించును.

దీని నీక్షణమును తీక్షణము లైనికొనియు, స్వాధ్యయ
త్యము పెచ్చు పెరుగును. ధారాళత నభియను. మట్టిత పొంగి
పొరలును. సద్భావోత్పత్తి పూజ్యమగును. మైత్రత సమసిపోవును.
కర్మత్యము బాటనుట్టును. నిర్భోగ సమరంబును. వికసితవ
సారవిండును. దీ సారవిండుముగును. సద్వృత్తి యంతరించును.
పూరమార్గక చింత, విదినది తారపోవును. కౌశ్టికేచ్ఛ బుద్ధిక్య
తనూ గావింతుమి, యశోగతి మార్గ మేర్పరచును,

బుజ్జగ ప్రభు, కన్యలుగానివారు రత్నములు. మరకా
వకుత్త వక్ర్యులగుట కవకాశములు కల్పించుకొనువారు మంద
భాగ్యులు. వక్ర్యులయ్యెను బయల్పెడలు తెనువరయితే ప్రతి
సొంతదేవారు కించిజ్ఞులు.

ఏకతార్కరణముచేతనే మన పూర్వజు బుణముజేసి చని
పోయినకాదు తండ్రియైనను కష్టత్రుగా భావించుచునది. అట్లుజేసి
కడుపొర గుడుముకును గూడ నిష్పించి.

మునివినుక్తతరుగల ముఖ్యసాక్షనములు మూడు (1) క్ష
ప్రమా (2) సంసారబంధవలలినను (3) సాక్షాత్క. అన్యసాక్ష
నములు సంతాపహేతుకములు.

శ్రుతి : --- అను ప్రాప్తిమైదాని నుండి భవిష్యత్తు వరకు
మలకై కొంతనిజమయ్యెనుకొని, కేపించినకానితో కాబడు
గదవుకొని, తృప్తిపొంది యాంతుక. ఋణగ్రస్తతన నిది సహజ
విరోధి. ఇట్టి విధానము నవలంబించు వాకి వంశనైవసు నంబ
కొల్లనని, యీయమృత కేవల మూలకంబు. ఇదియే ప్రాచీనఋషి
సామ్రాజ్యము.

సంసార పక్షావలంబనము:—ఆయాచూడకు మించని శ్లోక మలవరుచుకొని, సంతృప్తాంతరంగులై కాలము వెళ్ల బుచ్చ నలగడి యాండుట బుణ్యగ్రస్తతైకేవాదస్థానిం దున్న స్వదు తప్పించుకొనుటకు గల సాధనాంతరములలో నిదియొకటి. ఇది మధ్యమజనపద్ధతి. ఆధునిక సంస్థల ననుసరించి, పహ నాగతాపముచే ఆయాచూడకు మించిన వ్యయమున కొడంబడ వలసి యాండుట సహజమే. విశేషము భవిష్యదనర్థములను వితిర్పించుకొని, తమ అగ్రమ ప్రవర్తనకు వెరుగఁబడి, తమ ఆయాచూడకు మించిన వ్యయమును మితిమీరనీయక, తుర్వ్యయా స్పదన గుక్యమును, అతఃపర మగునంతరమ సంపాదిత పురుచుకొని; బుణ్యగ్రస్తతైకేవాదముండ తప్పించుకొన గలుగుదురు. మితిమీరిన బుణ్యమునకు ఖామందగు వానికీవిధాన ముపకరింపదు. సరుయోచితావలంబనము గానిదో, విషయలభ్య మగును. తేది యానర్థములను దెచ్చిపెట్టును. గృహచ్చిద్రముల కాగ్నవనమగును. దుఃఖంబపు కలతల కాకరమగును. ఆప్ర బంధ మితి కలివారాదులఁబండు సంతృప్తి నంతురింపజేయును. కాలిస్సౌఖ్యసీమలయం దదివరకు బాదుకొని యాండు కృతజ్ఞ తాది నుగ్రణములను నిర్మూల మొనరించి, వాటిస్థానే కృత ఘ్నుతాది, దుర్లభ పుంజములను నెలకొల్పి, స్థితికరింప జేయును.

సౌజన్యము:—అన్యలు తనకంటె సహాయపడతారని యొద్దిగ్గూరు చుండునో, అట్లే తా నన్యులకు సహాయపడ గల న్నిడుడె యుండుట. సౌజన్యోక్తికి పలుకుబడి మూలా భారము పలుకుబడి, పరపతికి జన్మస్థానము. పలుకుబడికి అర్థ బలము, అంగబలము అనునవి ముఖ్యాంగములు.

అర్థబలముచే గలిగిన పలుకుబడివలన నుదయించు వర్త
పతి, ద్రవ్యముచ్చి కొనుక్కొనుటచే నుపకారన దగుటవలన,
ద్రవ్యముయొక్క హానివృద్ధిల ననుననిచి ఈ చృశ్రిదముల నందు
నుండును. అందువలన అట్టిది, ముస్లిమైశవదవలనుండదు. అంగ
బలము నేగలగు పలుకుబడివలన ఖియామతిమితి వయోంతుకర
ణమునొత్త మైవదగుటచే, దివ్యద్రవ్యవర్తమానము. అట్టిది తిర
స్థాయియగుట నిస్సందేహము. చిరస్థాయియగు పరపతి అచ్చ
తోపనమకా. అస్థిరమగు పరపతి అవశ్యము వర్తనీయము.
అచ్చతోపనయగు వరపతి. క్రుటిలో తీర్చవశ్యమగుబుణ
మున, తీర్చగలిగినదిగా మార్చగలుగును. బుణగ్రస్తతత నక్షాపతి
కుడగు వానిన తీర్లక నొందించుటకు నిరసాయమగునూక. తీరని
బుణముచే బాధపడువానికి గలతరుణోపాయము సౌజన్యభావ
ముకన్న అన్యసాధన మరుదు.

అర్థబలముచే నేకరింపబడు పుణ్యబడితలన నుదయించు
పరపతివై నాధారపడి కా క్య సా ఘ న తు గదం గు ట
ప్రమాదజనితము, ది యాం త క రణ
గతుఃకృతము అంగబలముచే సమపాష్టింపబడు పుణ్యబడితలన
ప్రసాదంపబడు పరపతిని చేయూతగాగని, కార్యసాధన కుద్య
మించుట కర్వదిధముల కేమిస్తురము. యేసుక్రీస్తు తన శిష్యు
లను ఆశీర్వదించుటలో, నీరంజనము, ఆకగమునందలి నక్షత్రము
లనలెసే, అభివృద్ధి పొందించెదననుటను, బట్టియే, అంగబలమునం
బట్టి ప్రామాఖ్యములతో విడితనూ కాగలదు.

కవున భార్యవలగు అస్పద్యేయాలా! మీరలు
ఋణాగ్రస్తభారి బడబడు. వ్రుప్రయు సర్వజనసమ్మతమైనదిగాన
చాని కలంబింపుడు. అది మీకు వశమగుచివో, సంసారవత్స
వలంబించి, దుర్వ్యయోగ్యుడవగు న్యనవశాలకు సంస్కరి
యవొని, శైశవమునందే బానిసలైపోక ప్రవృత్తింపుడు.
విధితక, మీరిదివరకే తీరని ఋణమున దగల్కొనియున్నవో,
సౌభజ్యభావ వలంబించి, దయార్థకరణమయివీరమగు వలు

కవలడి సహాయమున పరిపతి సుపార్జించి, కన్యూలమున, దాని
 నుండి నిడుత్రత జొందాడును. అనంతరమును విడనాడును.
 చిత్తపుత్రులను యిచ్చనచ్చిరినని పద్మరత్నంపడును. అత్యంత
 శ్రేయము గావించుకొని, పదివడిగా బారిబాజాయ వివేకమును
 పెంపకం చేయబడును. పరపతిని శంభరశానుకొనక, నుగుణభ్రంశ
 నకునికమగు సౌమ్యకవల, పునః పూరితము గావించి, మీ మీ
 యాప్తితార్థములను తెరవేప్పుకొనుదు తీర్పునకకమగు యుగా
 నుభవకవలని కింతకంటె నులభసాధన మనృతమరుదును నుని
 క్రితము.

యదనపూడి వెంకటరత్నం

అలహాబాదు, ఏప్రిల్ 8: — వివాహశిశువువాడ" ఇత
తన యంగు అను బండ్లపై దండకమునకును 21 యేడ్లవాడు
అలహాబాదు కై క్షేప్రేమను కలుపిండురూములో నుండి నెయిది
టాల్ పెంటుతో నెపు అశ్రమమునకు కెంచిన కానరావడము
సాక్షుడు, అనగా విశ్వీయుడు, మతస్థానముల మున్న గానల
మధ్యమున్న తోటనుంచి, దొంగిలిం చినందుల కై అ
లహాబాదు పైకొట్ట ప్రాముల నెవన్నలో జడ్జికులైన గా
నదు విచారణకు దీసికొనికావడము. దొంగిలించిన సామ్య
ముద్దాయి హుల్లూదోశకును, ముద్దాయి సామ్యను పానబాటుకు
దీసికొనికొని తిని వాడించెను. బ్యాటీ ముద్దాయి నేకుకు
నిరూపించెను. ఇదికలలో నిట్టి కొంతనములు కెనుసాదు చేసి
నటుల ముద్దాయి అంగీకరించెను. ఇదికలలో
శిశువులు కప్పటిలో నున్ననంగతి విచారించి బ్యాట
మూర్తి వాన్ ఇష్టముకు శిశువుల కనిపించుచున్నది. ముద్దాయి
తరఫున నీ. పాతి, దిశస్థాయిగాకును, ప్రభుత్వమునకు
యం, దొంగిగాకును వాడించి.

అమృత వా రు జ్వర ము లు

II

దక్షిణసింహాచలములో పేగు, కలరా, ఇత్యుతాకాబా మున్నగు జనపద భయం వ్యాధులు కూడ పెద్ద ముప్పు ముడుగులవృత్తులు అమృత వారు జ్వరములలో పరిగెరిగి బడుచుండుట సర్వసాధారణ విషయము. సర్కారువారు పిటిసన్ని టిని "ఎపిడెమిక్స్" అందుకు పిటికి చికిత్సగాని, నివర్తకాపా తముగాని కనిపెట్టబడినటుల రాజ్యాధికారులయొక్కయు, పాశ్చాత్య ధౌతికాశ్రమయొక్కయు శిష్యులనుండిగాని, పరిశోధననుండిగాని తెలియుటలేదు. ఏలన గత్యుపయోగము అట్టి ఇండియావారు ఒకానొకప్పుడు యాకొనిదిభయముగ ప్రకటించిరి. "The measures are however palliative and incapable of striking at the root of the troubles even if perfectly organised and extended."

అమృత వారు జ్వరములచే చెన్నరాజధానిలో 1923 సం॥ మార్చి 17 వ తేది వైవారములో మృతినొందిన జనులసంఖ్య ఎంతనో తెలియునా?

Table with 4 columns: పేరు, తగినవారు, మృతినొందినవారు, సంఖ్య. Rows for పేగు, కలరా, పెద్దమృత వారు.

ఒక్కవారములో యీ దుర్మరణములసంఖ్య యంతగా పెరిగిపోవుచుండ, దీనివలనమై జను లేవనెత్తుములు చేయుచున్నారా? మహామహాసభలలో దీనిచర్చ లేమైన గావించ బడుచున్నారా? ఏ కార్యగమలందుగాని, కాక ఫరస్టులందు గాని వ్యాధినివర్తకాపాయములు తెలియబడుచున్నారా? ఏరాజ న్యుని సంస్థానముందు తద్విషయశోధనలు గావించబడుచున్నవి? ఏ పరిశోధకుడు రాజనన్యావలనొందెనో? హిందూ జేతములో ప్రవాళివాసముగల విద్యార్థులులేరా? నృపాలురు లేరా? ఈవ్యాధి యిట్టిదనియు, యీ చికిత్సావిధానముచే వ్యాధి గుణపడుననియు బోధించు వైద్యవిద్యార్థులేనని రెండు బోయికి? ఈలాటిప్రశ్నలు ననానాశోక్తము కలవారికి అవసరము లేకపోయినను, వ్యాధినిదీరులై మిలమిల తన్నుకొనచుండు వారల చూచినప్పుడుమాత్రము తప్పక ప్రశ్నించుకొందురు. విదేశీయులలో నెరిగిన యిట్టి దుర్మరణసంఖ్య తెలిసివో మనల టిట్టి ప్రశ్నలు తప్పక వేయుదురు. అట్టితరీ మన మేమి ప్రత్యుత్తర మియ్యగలము?

అంటుసంబంధమైన వ్యాధులు (Contagious diseases) మాధన నిదానాదియందు కేంద్రగంధములలో మృతినొందన ప్రకరణంబున సాంకామిక శోగములలో పరిగెరిగిబడినది. కాని జనపదభయవ్యాధులగు పేగు, కలరా, అమృత వారు పిట్టయొక్క సంపూర్ణవివరములు కనుగొనుట కష్టతరముగనే యున్నది. అయినను యితరకారములైన కండిత, డి గాపాలా చాపులవారు మహామారి నివారక ఔషధప్రకరణపరిశోధనలో నిరీతిగా 1909 సం॥ ప్రాసెయ్యబారు. "..... అయినను తొల్లిటి మన మహమ్మలు కలిగించిన గంధములను కొంతవరకైనను చదివినవారెవరును, యిది మాతనవ్యాధియని తలచగని నమ్ముచున్నాము. చరక, సుశ్రుత, బాహు, మాధన నిదానములని చెప్పబడు గంధములలో యీవ్యాధినికలిగించి అనేక ఆధ్యాత్మము వాయబడియుండుటయే కాక, అందీవ్యాధి భేదములును, వాటి గుణములును, తన్ని వారణ మార్గమును విశదముగా చెప్పబడియున్నది." అని చెప్పిరి. శ్రీశ్రీ ఆచార్యుల వారు వైగంధముల వ్యాఖ్యాతలు. కావున వారివ్యాధి భుజు వైగంధములలో కలవి చెప్పిరో వారిటాట అంగీకరింప వలసినదే కాని వైశ్యములు కల వ్యాధులు మన పూర్వగంధ ములందు యేమే నాగుంబులతో కలసిండుచుండినవి విచారింపట మన కర్తవ్యమైయున్నది.

అమృత వారు జ్వరములయొక్క స్వీయానుభవ రూపలక్షణములు

- శ్లోమహామారి భూమిరూపా బాహులే వివరణంబులి. ఆగ్రేనువర్తరా కాలై ర్భేదప్రస్థావంధ్యైః. 2 త్వగ్ద్యౌరా భోజనద్యౌరా వాయుశా స్పృశనః. నశితేనాం సునిశ్చిత్త సుప్తాదు ముఖ్యాకైః. 3 కరోఽ బ్యరదాహాదీక శిశుభూం ప్రజాగరం. బలహీనం రుజాంకూలం ముఖశోభాశ్చ కుమ్భతే॥

గంధ క ము

ఇది గమలయం దుత్పన్నమగును. పూర్వమున పార్వతి దేవి శ్వేతద్వీపమునందుండ రజస్వల యగుటయు, ఆ రజో యుక్త వస్త్రములను కలికలైలు క్షీరసముద్రమునం దుండుటచే అరణ్యసంకయ, నాశాలసముద్రమునంబడి గంధకం బయన దనియు, పాదరసము హరసిర్వంబు గనుక దానిని ఈగంధకము బంధనార్థంబును వారణార్థంబును ఉపయోగించుచున్న దనియు దీనికి గలగునట్లు తెరలొకర్వదియనియు, దీనిని పూర్వము బలార్థమై లలితగ్రంథి క్షేపించి బలయుతు దయ్యెననియు, పిదప సముద్రమధనకాలంబున గంధకము కరిగి భూమియందు కిటకు ప్రకరించెననియు, అదియెడల గంధకము భూమియందుంట్ల లభిం చెననియు, కాశ్రమయందు విశేషవృక్షమిది యున్నది. ఇది యెట్లున్నను ప్రస్తుతియు భూమియందలి గమల ద్వారా ఈ గంధకము లభించుచున్నదనట నిర్వివాదాంశము.

ఇది ఎరుపు, పసుపు, తెలుపు, బొంబు, అను 4 విధము లగు రంగులలో గలదు. అందు ఎరుపుది గ్వర్జకములతోం దుపయోగించును. పసుపు రంగుగలది ప్రస్తుతము అమరకల గంధకము అని కొరకునది. రసాయనోప యుక్తమయినదై యున్నది.

తెలుపువర్ణముగలది లోహమారణములకై యుపయోగ పడుచున్నది.

నలుపువర్ణముగలది ముడిమిరి ఆకాలవృక్షపుతన బో గొట్టునుగాని ఇది లభించుట దుర్లభము. కాన ప్రస్తుతములో పచ్చని అమరకలగంధకమే గ్రాహ్యమై యున్నది.

శుద్ధిచేయు క్రమము.

(1) నేతివండలో 1-2 శేర్ల ఆవుపాలు పోసి దానిమా తికి శుద్ధివస్త్రము నొక దానిని బాగుగా కొంచెము గుంట యుండునట్లుగా గట్టి దానిపై గంధకముయొక్క మార్గమును బోసి యాకుంజముతో సరిపోవుట్టి మూడుడుచే మూసి చీల మన్ను లేవనముచేసి ఎండించి యాకుంజను నొకగుంటలో పాతి (మూడుడు భూమిపట్టునకు సరిపోవునట్లుగా మూడుడు బాగా కనుపడునట్లుగా) గంజెడు పిడకలు దానిపై వేర్వేరు పట్టువెట్టిక నందలి గంధకపుపొడి కరిగి కమలకముగా గడ్డకొనుడి పాల లోకి కలిపించును. పొంగికిరిలమైన పిట్టట నాకుంజను తీసి మూడుడువదలించి అందు చూచిన బంగారు గుండ్రకలె యాపాల యందు గంధకము యుండును. దానిని తీసి ఔషధములయందు ఉపయోగించుకొనవచ్చును.

(2) ఇనుకవిట్టలో గంధకమును, అమడుమున చేర్చి కరి గించి కొంచెము ఏటవాలుగా నుండునట్టి పల్లెములో పోసినయె డల కరిగి గంధకము మరల విట్టగట్టి అమడుము వేరుగాపోవును.

(3) మేకపాలలోగాని, ఆవుపాలలోగాని వేసి కండిన శుద్ధియగును.

(4) అవ్వశుద్ధి:—ఉమ్మెలైవనకురు, మొగలిచెండ్ల రసము, లింగపొట్ట, కిలుబంద, గలిజేరు, చిట్టి అనువాని రసముల లోను, ఆవుపాలు, నెయ్యి, తేనె, అనువానిలోను వై 1 టక శుద్ధిగాని కడ్డతిని అనుసరించి పరిశీలనయము చేతువేరుగా శుద్ధి చేయవలయును.

(5) గంధకములు, మేకపాలు, ఆవుపాలు, పల్లెక, తేనె, నెయ్యి, చెడ్డగుమ్మడికాయరసము, నిమ్మకండ్లరసము, దీనియందు వైప్రకారము పరిశోధకముగా వానినగట్టి ఉడుక లెట్టిన శుద్ధియగును.

గంధకలైలుయితీయు విధానము.

(1) జిల్లేడు పాలు, బొంత కెముడు పాలు అను వానిలో వస్త్రమును యేడుమారు దడిపి యొడించి గంధక

- 4 కంఠప్రలాప సంధానాకా జిహ్వగ్రే రక్షణంబా. మధ్యపాటల కర్ణకంఠై కల్యం కిహర్మిరా. 5 ఛర్మహిక్మా దుచి క్వాసవిశ్చేదా యాసంభ్రమకా. వేదనా క్షేత్రధాగీవా కేతుం తుణి సంధిమః. 6 శోభాస్ఫులంక తేష్యేక పాయశో జయశ్శిః. ఆశ్మేది కిద్దయేహ ధ్యాయేతి ముద్ధా. 7 పంచమే దివసేపా.కః పాశ్చేమా భవివృత్తి. లపిస్త్యకేవ్యా పూయాది సంకర్మాతనవద్భవేత్. 8 అద్భుత్యాద్యాద్యితీయస్తు కష్టసాఖ్యః క్షేత్ర్యతే. ఏకత్వానాన్యకోలక్ష్మ మహామార్యా ప్రకీర్తితః॥

ఆయుర్వేదమార్గాండ భిషగా ఆయుర్వేదపాతకాల క్షేత్రావారు } చార్య, పండిత హెచ్, సుబ్బ రాయశాస్త్రి, కవిరత్న ప్రికాసి పాలేగారు.

మును శ్వేతోమారి దానిపై లేవనముచేసి లావుగ వత్తిబట్టి దీపములలో వెలిగించి తలకిందుగా తిప్పిపలు కాకుతోటి పట్టు కొనినయెడల అందుండు లైలము బొట్టుబొట్టుగా పడుచుండును దానిని ఒక పిడకలోకి పట్టుకొని గ్రహించవలయును.

(2) శు॥ గంధకము 16. భాగములు, తిక్కుకములు 1 భాగము, పీనిని కలిపి మెత్తగా నూరి ఒక మూలకు పొడవు వెడల్పుగల ఒక గుడ్డపై ఆ యాగమునుంచి ఆ గుడ్డకు చావకలె బుట్టి, దారముచే గట్టిగాగట్టి నువ్వులనూ నెలలో కానిచ్చి పిడక దానిని పట్టుకాయతో మధ్యభాగముక బట్టుకొని యావత్తిగ్రామ మంటచే వెలిగించిన దానినుండి గంధకము కరిగి బొట్టుబొట్టుగా పడును. తీనినొక పింగాణి గిన్నెలోనుంచి వాడుకొనవలయును. దీనిని వాడుకొన వలయును. దీనిని వైశాచిక చంద్రవ్యాధులు హరించి కాదు నిధి గలుగును.

గంధక కల్పము.

శుద్ధిచేసిన గంధకము, శు॥ మహీనాక్షి త్రిఫలములు, శు॥ పాదరసము, అమడుము పీనిని సమభాగములుగా చేర్చి వర్జించిన కల్ప- మనబడును. దీనిని నేనించుచున్నముడిమి ఆర్యపు, భగదధరము శ్లేష్మరోగములు కుష్టువులు, కీడు, ఆమవాతము గుల్మము, సర్వవంతులు హరించును—పూబకు చేడవత్త చొప్పున పుచ్చుకొన వచ్చును.

గంధక రసాయనము.

శు॥ గంధకమును చాతుర్జాతకములు, తిక్కుక, కర కాాయ, గచ్చపలుకులు, ఉశింక వరుగు, శొంఠి, గుంటులగర, అల్లము అనువాని రసములలో త్రివానిచే నెనిమిదేసి పర్యాయములు భారన చేసి పిమ్మట దానికి సమముగా పంపుదార గలిపిన గంధక రసానున మనంబును. దీనిని నేనించిన సమస్తవృక్షములు చర్మరోగములు మొకలగు నవి హరించును.

గంధక కల్పము.

శుద్ధిచేసిన గంధకం 18 తులములు త్రిఫలములు, నాయులు విదంకములు, శొంఠి, మిర్చాయ, పిప్పళ్లు అనునవి ఒక్కొక్కటి తు 1 చిత్రిములం తు 2, ఈ ప్రకారం మార్గముచేసి, వైగంధకపు మార్గముతో చేర్చి పూబకు. పాతికే తులంకంటకు ఆవుపాలు ఆవునెయ్యి, కర్పర అనువానిలో కేనితో నైసు పుచ్చుకొనిన కర్మరోగములు హరించును—గంధకమునకు చెప్పు బడే గుణములు ఈ అన్నియోగములకును కలవు.

గంధక భస్మము.

వానింటాకునుగాని దిట్టపాకునుగాని, చిత్రిములపు అకునుగాని. అగ్ని వేగపాకునుగాని, మూర్ఖిందాకునుగాని, పసురుతీసి, దానితో నొకర్థము గంధకమునునూరి ఆయాకులను నూరి కరచమిచ్చి, 2చీలముచేసి, నాలుకాయంత్రమున వండిన గాని తేక భూదోపుటంబిడిన గాని గంధకము భస్మంబగును.

గంధక నేవకర్మము.

శు॥ గంధకమును త్రిఫలమార్గము, నెయ్యి, తేనె, లవం గములు, మొదలగు అను పాములతో పూటకు 1/2తులం వంతున పుచ్చుకొనవలయును.

గంధక గుణము.

కుష్టువును, ముడిమిరి, చర్మవ్యాధులను, వాయువము, అగ్నిమాంద్యము, సమస్తవ్యాధులను హరించి ఉష్ణమును, వీర్య వృద్ధిని గలిగించును. శుద్ధిచేయని గంధకమును ఉపయోగించిన తాపము, భగ్గు, పిత్తరోగములు కలిగించును.

ప్రత్యేకముగా గంధకయోగములు చేయునప్పుడు చక్కగా శుద్ధిచేసి ఉపయోగించవలయును. లేనియెడల ముఖ్యముగా వైశ్యులకారమును కలిగించును. (ఆయుర్వేద చంద్రిక)

చరక సంవాత

సూత్రస్థానము - చక్కని వ్యాఖ్యానముతో

తెనుగున

అచ్చబడి తయారుగా నున్నది.

776 పుటలు-రూ 10 లే

కొద్ది కాపీలు మాత్ర మున్నవి.

వలయువారు :

(8767)

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీవతి సి. ఎ. ఎం. బి. సి. యం

మేనేజరు దైక్షకు

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ (లిమిటెడ్).

19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు మద్రాసు.

అని ప్రాయశ్చిత్యం.

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

అమృతాంజనము

THE BENGAL COTTON WOOLEN AND MILL LTD.,

Wanted agents to sell shares of .ne above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectuy and particulars please apply to Roy Dutts and Co.

172,

CALCUTTA

గుణము లేని యెడల వైకము వాపసు

మామొక్క జాస్మిన్ కారి రింగువరము లోవను యువ యోగించుటకల్ల, చర్మవ్యాధులు, పేనా కారకపోడలు, యింకను అనేకవర్గ వ్యాధులు నివర్తియగును రి నిమిషములలో గుణము యిచ్చున ధర రు 1-కి 0-10.0.

అన్నపూర్ణస్టోర్సు పార్కుటౌన్ మద్రాసు

చాటుపద్యమణిమంజరి.

ద్వి తీ య భా X ము

వెల రు 1-6-0. క్షణ పేడకు ప్రతి రు 1-10-0.

మూన్నాళ్లముచ్చట - వెల 0-4-0.

అచ్చెను:-మణిమంజరి మేనేజరు,

(142) తిరువల్లిక్కోణి, మద్రాసు.

100 కి నూరు గుణమైనవి.

హా-హా-య-నే - సా

అను ఔషధమును నేదించుటకే క్రమము తప్పియట జేరుట, బాటజేయనక్కడు కలగునొప్పులు మైల అమితముగా పోవుట, మార్పు గడ్డలు మొదలగునవి. పూచీగా కుడువను. గుణమియ్యనితో వైకము వాపసీయబడును.

HAKIM ABDUL HAJI,

P. O. Kamtani,

Darbhanga B. & O.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైక్వర్వములకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

కావలైద్య నారాయణజీ కేకవజీ,

(2193) 27, బీహారుబాగ్, చుకరాను.

మలయచందనము

గ నెరియూ

అను ఔషధమునది తిక్కలను

కర్మము లేదు. తిక్కలలో కని లేదు.

ఎలుపు, తెలుపు, కచ్చు, అను మోడ

నిధులు నె X రో X ము ను 1. 2. 3.

భూటలలో మాన్యును. శ్రీలంకా

వ్యాధులకు కూడ ఇది కావలెను.

(251) దర్శి 1: రు 2.4-0

గండర్వ ఫార్మసీ, రాయవరంగ్, చుకరాను

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

శుభమై అనుభవపీఠమును 800 ఏకశ్చలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియంబు నుండవలసిది అందరుచేయవలెన మంచులు 1: 1-4-0

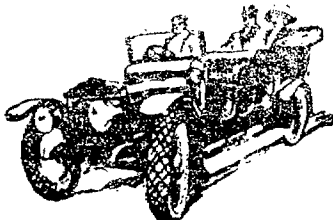
(2) 2. 2. 0-6-0

ఆరోగ్యవర్ధనము:- వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు కొన మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 1: 0-6-0 2. 2. 0-4-0

ఆయుర్వేదచరిత్ర:- ఆరోగ్య, వైద్య, కారీర, నిధాన వర్ణనలు, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపురిత. మారిది యుచితము. చంపా రు 2-3-0

వై కి ని ఏకశాలముందు కొరవవాకి 3-12-0 లకు పంపెదము: ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిచేపి. (నల్లూరు జిల్లా.

మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల

రెండుమానులలో మోటార్బండ్ల నడుపుటయు, ఏ భాగములు ఏయే కనులు చేయునో మున్నగు విషయముల తెల్లను నేర్పబడును. యితర విషయములకు వ్రాయును:- మాడరన్ మోటార్ పాఠశాల.

The Modern Motor Institute 1/24 Broadway MADARS

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పుబడినది.

The Zandu Pharmace-utical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము సమసరించి మిక్కిలి

సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు

ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వ స్వామికల్

పర్వ

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగ్ కంపెనీ,

పోర్ట్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధాషధముల జాబితా.

	రు.పై.
1. జీర్ణరసాయనము మౌక్తల ఆశీర్వాదము	1-4
2. క్షుద్రాశుకల ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి బ్యరములకు సీసా 1-6	0-10
4. అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు	0-10
5. మూలకంకకు తైలము దర్శి 1-6	0-10
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు	0-6
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-6	0-6
8. కలరా మౌక్తల. వాంతిభేదులకు	0-6
9. దంతశూలహరి, కుండవోటుకు	0-6
10. కర్మకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జికేతైలము, గజ్జికేదలకు దర్శి 1-6	0-4
12. కనుకళ్లకు తైలము, కిరిపగుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-6	0-4
14. కుప్పకు తైలము, దర్శి 1-6	0-4
15. దంతమార్దము, కుండుతోముకు	0-6
16. శుభ్రాశి మౌక్తల	1-0
17. శుభ్రాశి తైలము, పుండ్లకు	1-6
18. రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-1
19. మోహినితైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-10
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-6	0-6
21. గ్రహాణి మౌక్తల దర్శి 1-6	0-6
22. బాలాచి మౌక్తల, మలబద్ధము	0-6
బంగారు రేకులపుస్తకము 25 రేకులు గలది 1-6 రు. 3-0-0 లు	
వెండిరేకుల పుస్తకము 1-6	రు. 1-0-0 లు
23. పెప్పరుమెంటునూనె	1-4
24. చందిరిత్రననీమది బొమ్మ 1-6	2-3
25. కనుమారి మౌక్తల, కనుమార్పాడులకు	1-0
26. కగకు ద్రావకము సీసా 1-6	1-0
27. కఫహరి కిరగట్టు దగ్గులకు	1-0
28. కఫహరి మార్దము, దగ్గు, ఉబ్బసములకు...దర్శి 1-6	0-0
29. శుందరితైలము, ముఖకాంతికి	0-6
30. కిరీవేదన మౌక్తల, కలనొప్పులకు	0-10
31. శీతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
32. జంతునాశహరి, ఎముకలకు	1-0
33. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
34. వాయుపుష్టికు మందు	1-6
35. విరోచనములకు మౌక్తల	దర్శి 1-6 0-0
36. కస్తూరిమౌక్తల వెద్దవి మంచిది	50-కి 0-10
37. తాంబూలమౌక్తల, వెద్దవి శుభానగమమును 50-కి 0-6	
38. వామకర్పూరము	...సీసా 1-6 0-6
39. నేపాళ దేశపు కస్తూరి మంచిది	...రు. 1-6 40-0
40. కుంకమపుష్ప	2-6
41. పచ్చకర్పూరం 1-వ రకం	2-6
42. పచ్చకర్పూరం 2-వ రకం	1-0
43. గోరోజనం మంచిది	10-0
44. బామ్మ లేక అది పచ్చికావా	2-6
45. మోమ్యాయి మంచిది	5-0
46. కిలాజిత్తు, మంచితకము	2-3

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మద్రాసు.